

RAJAVARTIOLIITON JÄSENLEHTI

NRO 4/2008

rajaviesti

RAJANYLITYSPAIKOILLAMAASTOSSAMERELLÄILMASSATUKITOIMINNOISSA

Reken viimeinen partio

Karhupalkinto Mauno Homaselle

Rajavartioliiton liittokokous 2008 Vantaalla

Ajanmukaiset palvelut merekululle

Varustamoliikelaitos

Keilaranta 10, 02150 Espoo, Finland

Puhelin vaihde 030 620 7000, www.finstaship.fi

"We make
the world
safer by
securing our
customers'
business"

Missio

Asiakkaamme turvallisuutta toteuttaessamme pyrimme varmistamaan heidän päivittäisten toimintojensa häiriöttömän jatkuvuuden ja ratkaisujemme toimivuuden pitkälle tulevaisuudessa.

Asiakkaan turvallisuuskumppanina toimissamme uskomme yhdessä pystyvämme rakentamaan turvallisempaa maailmaa.

Aikaisemmin meidät tunnettiin nimellä Securitas Systems.

www.niscayah.fi

sisällys

Pääkirjoitus	3
Liittokokous 2008 Vantaalla	4

Uusi RVL:n pääliikö kenraali Jaakko Kaukanen RvjaL:n liittokokousillallisella yhdessä Jussi Kämpin kanssa.

Karhupalkinto Mauno Homaselle	6
Lapin Tike-miehiltä taulu pääluottamusmiehelle	7
Kuusamossa juhliitaan 90-v RVL:sta	7
Mitali rohkeasta ja neuvokkaasta toiminnasta	8
Luottamusmiehet tiedottavat: Kainuun malli	10
Erkki Hirvonsalo: "Erimielisyysasioita riittää"	12
Reken viimeinen partio	15

Pitkäaikainen RvjaL:n PJ Reijo Kortelainen siirtyi eläkkeelle.

Helsinki-Vantaan rajatarkastusyksikkö	20
Aki Karvonen "vauhdilla" eläkkeelle	22
Veken vinkit voiteluun	26
Rottasotaa Onttolassa	28
Suomenlahden komentaja vaihtui	31
Kysymysten rajamailla	31
Helmi ja Hevi	31
Eräkontti: Heikko riistavuosi	34
Toivelahjalista Joulupukille	36
Me aikuiset ja esimerkkimme	38

rajaviesti

Päätöimittaja: Jorma Kariniemi, Nivanpisto 71, 96100 Rovaniemi, 0440 693 585, työ 020 410 5767, puheenjohtaja@rajavartioliitto.fi.

Toimitus: Olli Ranua, Vuotungintie 48, 93600 Kuusamo, 0400 830 040, rajaviesti@rajavartioliitto.fi.
Painopaikka: KS Paino, Kajaani 2008.

Ilmoitusasiat: Myynti ja laskutus: Ilpo Pitkanen Oy, Insinöörinkatu 7, 00880 Helsinki, (09) 5868 300, fax. (09) 5868 3099.

Levikki: Lehti toimitetaan jäsenetuna kaikille liiton jäsenille, ja mm. Rajavartioliiton kaikkien toimipisteisiin, liiton sidosryhmille, ilmoittajille ja kansanedustajille.
Rajaviesti nro 1/2009: Artikkelien oltava toimituksessa viimeistään 28.2.2009.

Kansi: Ari Komulainen.
ISSN 1236-0104.

pääkirjoitus

Rajavartioliiton liittokokous kokoontui 12.–13.11.2008 Vantaalla. Liittokokouksessa käsiteltiin sääntöjen 9§ ja 12§ mukaisia asioita.

Yhtenä liittokokousaloitteena oli kokouksen järjestäminen kahden vuoden välein nykyisin käytössä olevan sopimuskierron mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan saanut edustajien kannatusta vaan liittokokous järjestetään tulevaisuudessakin joka vuosi, sillä ei tiedetä kuinka tulevaisuus kohtelee kaksivuotisia sopimuksia, ja ollaanko jossain vaiheessa menossa yksi-vuotisiin sopimuksiin?

Liittokokous valtuutti hallituksen jatkamaan Salmilammen tonttien myyntiä ja selvittämään oman lomanviettopaikan rakentamista Kuusamon Salmilammelle. Tämä on monivuotinen projekti, joka on aloitettu jo 2000-luvun vaihteessa. Tavoitteena on rakentaa Rajavartioliiton jäsenille vapaa-ajanviettopaikka Kuusamoon.

Onnittelut myös minun puolesta kaikille liittokokouksessa palkituille.

Rajavartioliitoksessa on aloitettu virkaehtosopimusneuvottelut. Toivoo sopii, että varhaisella aloituksella on vaikutuksia sopimuksen syntymiseen suunnitellussa aikataulussa. Neuvottelut tulisi kuitenkin käydä rakentavassa hengessä ja ajatellen jo vuoden 2010 tulevia neuvotteluita, ettei jälleen kerran ns. pöydänpuhdistusasioita kasautuisi neuvotteluiden alkuun.

Työnantajan ilmoitus heille tärkeistä asioista; kokemusosan poistaminen ja henkilökohtaisen suoritusosan prosenttiosuuden nostaminen, ei tule edesauttamaan tulevia neuvotteluja. Kokemusosaa tulisi päivittäin kehittää, koska se on monessa tehtävässä ainoa ja myös perusteltu palkkaa korottava tekijä. Ammattitaitohan väistämättä kehittyy palvelusvuosien karttumisen myötä. Kokemusosan pitäisi olla jopa progressiivinen sen mukaan, kuinka kauan henkilö toimii samoissa tehtävissä. Suoritusosan nostamisella on tarkoitus vain jättää jakamatta varallisuutta koko palkkapotista tai ohjata sitä taskusta toiseen.

Euromääräiset korvaukset tulee kytkeä prosentuaaliseen ansionkehitykseen, jotta ne seuraavat yleistä ansionkehitystä. Rajavartioliitoksen henkilöstön palkkaus ei saa jäädä jälkeen yleisestä ansiokehityksestä – jäsenistön ostovoiman säilyminen on turvattava.

Onko Pardian jäsenjärjestöltä tarkoitus tulevaisuudessa viedä erimielisyysasioiden edunvalvonta, sillä Pardian tuki jäsenliittojen erimielisyysasioiden hoidon tukemisessa ei tällä hetkellä toimi? Tilanne alkaa olla kestävä. Pardian tulisi tukea täysipainoisesti jäsenjärjestöjä prosessien läpiviemisiksi.

Rajavartioliitoksen erimielisyysprosessit ovat venyneet aivan liian pitkiksi. Hämmästyttävintä on, että jo kerran sovittuja asioita on tuotu härskesti uudelleen neuvotteluun väittäen ettei sopimusta ole vielä syntynyt, vaikka pöytäkirjatkin on jo allekirjoitettu. Vanhat asiat on saatava viipymättä päätökseen, jotta virkamiehille saadaan maksetuksi vihdoin oikeaa palkkaa sitten vuoden 2005 jälkeen.

Kiitokset vara-amiraali Jaakko Smolanderille pitkästä Rajavartioliitoksen hyväksi tehdystä työstä.

Toivotan kaikille Rajaviesti -lehden lukijoille oikein Hyvää ja Rauhallista Joulua!

Jorma Kariniemi
Puheenjohtaja

*Edessä uusi liittokokoustarkkailija Jarkko Uu-
sisalmi ja JAA-lapun takana hänen varamie-
hensä Juha Taskinen.*

Teksti Janne Varonen
Kuvat Ossi Saniola

Rajavartioliiton liittokokous 12.-13.11.2008

Rajavartioliiton liittokokous 2008 pidettiin Sokos Hotelli Vantaassa keskiviikosta torstaihin 12.-13.11.2008. Läsnä tilaisuudessa oli paikallisyhdistysten valitsevat liittokokousedustajat, Rajavartioliiton hallitus, pääluottamusmies ja hallintoyksiköiden luottamusmiehet.

Liittokokoustarkkailija ei päässyt osallistumaan kokoukseen ja hänen katsauksen liittokokousväelle välitti Helsingin raja- ja merivartioryhdistyksen edustaja. Liittokokouksen juhlaillalliselle oli kutsuttu suuri joukko kutsuvieraita ja ansiomerkkien saajia.

Liittokokouksen alkajaisiksi Palkan-saajajärjestö Pardian puheenjohtaja Antti Palola antoi kokousväelle ajankohtaisen katsauksen Pardian edunvalvontatoiminnasta. Palola kertoi mm. Pardiaan perustetusta strategisesta työryhmästä, joka suunnittelee edunvalvontatoiminnan kehittämistä 2015 saakka muuttuvassa toimintaympäristössä.

Liittokokouksen käynnistyttyä edustajat valitsivat puheenjohtajiksi Hannu Kemp-

paisen Kuhmosta ja Jarkko Lehikoisen Pohjois-Karjalasta. Sihteeriksi valittiin Jarkko Eteläpää Kaakkois-Suomesta.

Liittokokoustarkkailija Isto Turpeisen katsauksen liittokokouskaudelta välitti Marko Wihlman Helsingistä. Isto Turpeinen totesi katsauksessaan Rajavartioliiton uuden hallituksen alun olleen vaikean puheenjohtajavaihdoksen jälkeen ja tämän asian olleen joillekin jäsenille vaikea sulattaa. Turpeisen mukaan hallitus ja puheenjohtaja ottivat paikkansa kiitettävästi vaikeassa tilanteessa. Erityistunnustuksen Turpeinen antaa asian hoitamisesta varapuheenjohtaja Jussi Kämpille. Tiedotustoiminnassa Turpeinen kertoi olleen kankeutta uuden hallituksen aloittaessa, mutta parantuneen kevään aikana hyvälle tasolle.

Pääluottamusmies Markku Pietikäinen ja varapääluottamusmies Erkki Hirvonsalo antoivat katsauksen erimielisyyssasioista. Erimielisyyssasioita todettiin olevan mm. työssäkäyntialuemäärittelyyn liittyen, K-SR:n sisäiset komennukset ja lisäksi useista RVLPJ:n soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä. Varapääluottamusmies korosti jäsenistöä tuomaan kaikki asian käsittelyyn liittyvät seikat esille heti erimielisyysprosessin alussa. Pääluottamusmies piti tärkeimpänä tulevaisuuden tavoitteena kiinteiden euromääräisten palkkatekijöiden liittämistä yleiseen ansiokehitykseen. Myös tulevan neuvottelukierroksen valmistelu on aloitettava.

Liittokokous käsitteli ja hyväksyi Rajavartioliiton toimintakertomuksen ja tilinpä-

töksen vuodelta 2007. Esittelijöinä toimi puheenjohtaja Jorma Kariniemi ja hallituksen talousvastaava Erkki Hirvonsalo.

Salmilampi

Rajavartioliitto on myynyt yhden tontin Salmilammelta ja liittokokous valtuutti Rajavartioliiton hallituksen jatkamaan tonttien myymistä alueelta. Liittokokous päätti, ettei alueelta myydä erillisiä määräaloja vaan pelkkiä tontteja. Alueen kehittämisen edistämiseksi liittokokous määrätti hallitukselle aloittaa Rajavartioliiton jäsenistön käyttöön tulevan rakennushankkeen suunnittelun ja edellytti hallituksen esitellä suunnitelman piirustuksineen, aikatauluineen ja rahoituslaskelmineen vuoden 2009 liittokokoukselle.

Liittokokousaloitteet

Liittokokous käsitteli 9 kpl paikallisyhdistyksien tekemiä aloitteita. Eniten aloitteita oli tehnyt Helsingin rajavartioyhdistys 7kpl.

Aloitteiden käsittelyyn liittyen liittokokous päätti liittokokousjärjestelyjen hoitamisen kiertävän paikallisyhdistysten kesken, siten että hallitus antaa yhdistykselle tehtäväksi järjestää liittokokous.

Jäsenmaksu

Liittokokous päätti jäsenmaksun suuruudeksi 1,1% veronalaisesta tulosta ja eläkeläisten jäsenmaksuksi 30 euroa vuodessa. Lisäksi kokous päätti jäsenen vapautuvan jäsenmaksun piiristä ilman jäsenyyden menetystä mikäli hänen tulonsa putoaa 60%:iin. Kokous päätti hallituksen oikeuden korottaa jäsenmaksua kesken tilivuoden.

Henkilövalinnat

Kokous valitsi Rajavartioliiton hallitukseen erovuoroisten tilalle seuraavat henkilöt:

SLMV: Heikki Juntunen, varajäseneksi Jukka Haverinen

K-SR: Jussi Kämppi, varajäseneksi Jouni Kurttila

P-KR: Teemu Vilen, varajäseneksi Jani Halonen

KR: Veli-Matti Rantaeskola, varajäseneksi Tero Turkia

LR: Erkki Hirvonsalo, varajäseneksi Matti Vuollo

Siviilien edustajaksi Leena Myyrä, varajäseneksi Merja Romppanen

Liittokokoustarkkailijaksi valittiin vuodeksi Jarkko Uusisalmi, varalle Juha Taskinen

Palkitsemiset

Liittokokouksen juhlaillallinen pidettiin Sokos Hotelli Vantaan ruokaravintolassa. Illallisella piti puheen RVL:n apulaispäällikkö kenraalimajuri Jaakko Kaukanen, Vantaan kaupungin apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen ja Pardian puheenjohtaja Antti Palola. Illallisella julkaistiin ja palkittiin Rajavartioliiton Karhupalkinnon 2008 saaja. Palkinnon sai Pelkolan rajavartioaseman päällikkö Mauno Homanen esimerkillisestä

toiminnasta työyksikön johtajana.

Tilaisuudessa myönnettiin Rajavartioliiton hopeisia ansiomerkkejä 3 kpl. Ansiomerkit sai Hannu Kemppainen, Jarmo Polojärvi ja Esa Saikkonen. Lisäksi Lapin rajavartioyhdistyksen puheenjohtaja Ossi Saniola luovutti toisena kokouspäivänä pääluottamusmies Markku Pietikäiselle taulupalkinnon sitkeästä Lapin rajavartiosta koskevasta erimielisyyksiasian hoidosta.

Kokouksen kulusta

Liittokokouksessa oli huomioitavaa useat päätösesitykset, jotka menivät äänestykseen. Lisäksi liittokokous teki useassa päätöksessä Rajavartioliiton hallituksen päätösesityksen vastaisen päätöksen. Asioista käytiin vilkasta keskustelua ja esitykset perusteltiin hyvin. Ylin päätäväelin on nyt siis "puhunut" ja niillä askelmerkeillä hallitus toimii seuraavan liittokokouskauden.

Liittokokoustarkkailija, kunniajäsen ja puheenjohtaja.

Vuoden 2008 Karhupalkinto Mauno Homaselle

Rajavartioliiton Karhupalkinto luovutettiin marraskuun liittokokouksessa Pelkolan rajavartioaseman päällikölle Mauno Homaselle. Seuraavassa hänen omia mietteitään mm. urastaan.

”Olen syntynyt 8.3.1964 Ilomantsissa. Naimisissa olen Tarjan kanssa ja meillä on kolme poikaa Jere 9 v, Santtu 14 v ja Joni 17 v. Asustellaan Imatralla omakotitalossa ja kesät vietellään pääosin Saimaan rannalla olevalla kesämökillä. Harrastukset pyörivät lähinnä liikunnan ympärillä. Juoksen vielä jonkin verran itsekin, mutta kestävyysjuoksuvalmennus täyttää hyvin vapaa-aikaa.

Olen ollut aikamoinen ”sekatyömiies” tällä palvelusuralla. Menin vapaaehtoisena varusmieheksi 1982 silloiseen Kuljetuslentolaivueeseen ja sitä kautta kävin kivääripuolen koulutukset ja mm RUK:n. Olin Utissa varusmieskouluttajana, lääkintähuoltoupseerina ja liikuntakasvatusupseerina. Palvelusta Puolustusvoimissa tuli välille 1983 - 1990. Tavattuani entisen tyttöystävän, nykyisen vaimoni, hain Rajavartiolaitoksen palvelukseen. Tarjalla oli vakituinen työ Imatralla ja rohkenin ittekin sitten hakea rajalle töihin. Olinhan kuitenkin lähes koko ikäni asunut Imatralla. Olen varmaan viimeisiä tällä tavalla PV:n puolelta tulleita, koska silloinen RVL:n päällikkö (Autio) lopetti väen oton PV:sta. Sieltä olisi ollut paljonkin tulossa kanta-henkilökuntaa, koska siellä lakkautettiin varuskuntia.

1.3.1990 aloitin kouluttajana Kaakkois-Suomen rajavartiostossa silloisessa Sissikompaniassa. Olin pari vuotta kouluttajana. 1992 siirryin K-SRE:aan henkilöstötoimistoon ja aloitin koulutustoimistossa toimistoupseerin hommat. Rajavartioliinjan luutnanttikurssin kävin kanssa 1992. Pelkolan rajavartioasemalle pääsin vartioupseeriksi vuonna 1995. Pelkolassa vierähti viitisen vuotta, kun sitten pääsin vartiopäälliköksi vuonna 2001 Niskapietilän rajavartioasemalle. Niskapietilästä tulin takaisin Pelkolaan vuonna 2006 ja olen ollut täällä nyt päällikkönä kohta kolme vuotta. Ensi vuoden alussa, kun

Mauno Homanen pöydällä olevan kiertopalkinnon ja kädessään olevaksi jäävän palkitsemismuiston kanssa Rajavartioliiton liittokokouksen juhlaillallisella Vantaalla 2008. (Kuva: Arto Lehtosalo)

rajavartioasemia yhdistetään ja Pelkolasta eriytetään omaksi yksiköksi rajatarkastus- asema niin minä jatkan edelleen Pelkolan rajavartioaseman päällikkönä.

Vartiopäällikön tehtävässä olen kohta ollut kymmenisen vuotta. Se on vähän koomista, koska luutnanttikurssilla ollessa silloinen kurssinjohtaja (Huuskosen Vesa) sanoi että Homanen on ihan hyvä esi-

kuntamies, mutta tuskin sinusta koskaan vartiopäällikköä tulee.

Päivääkään en ole katunut, että rajalle pääsin töihin. Lisäksi on saanut olla todella hienojen ihmisten kanssa tekemisissä eri tehtävissä.

Hyvää talven alkua kaikille!”

Pääluottamusmies Markku Pietikäinen sai huomionosoituksen

Lapin Tike-miehiltä taulu Markulle

“Kun työ lähtee alta, eikä miehille löydy vastaavaa työtä, voi palkka tippua.”

Tätä mieltä ei onneksi ollut miehemme edunvalvonnan eturintamassa. Markku Pietikäinen ansaitsi Ivalon vanhojen tilannekeskusmiesten mielestä tulla huomioduksi siitä, ettei antanut periksi ennakkotapausasiassa. Tapaus liittyi tehtävän siirtymiseen toiseen paikkaan ilman että vanhoille työntekijöille olisi tarjottu töiden jatkamista vaatavuudeltaan vastaavissa tehtävissä. Huomionosoitus luovutettiin Markulle Rajavartioliiton liittokokouksessa 12.–13.11.2008.

Kun tilannekeskuksen ikkunat oli Ivalossa saatu organisaatiomuutoksen melkeessä naulattua umpeen, Tike-miehet siirrettiin töihin Raja-Jooseppiin ja Siilastuvalle. Pari miestä sai jäädä säälistä Ivalon valvontaryhmään. Tämän jälkeen näillä entisillä tilannekeskusvalvojana toimineilla ikäryhmiensä terävimmillä karkiosajilla oli uusi soma virkapaikka. Heillä oli myös kouran silmässä uusi soma tilinauha, jossa luki, että vaatiluoikka oli laskenut 19,5:sta 18,0:aan. Työnantaja oli vahingossa unohtanut tarjota näille entisille tilannekeskusvastaaville vastaavan vaatiluoikan töitä, esimerkiksi Rovaniemen tilannekeskuksen paikkoja. Sepä harmi.

Tike-miehet olivat alusta lähtien sitä mieltä, että työnantaja oli (ehkä epähuomiossa) unohtanut miten uutta palkkausjärjestelmää sovellettiin käytäntöön. Eihän se soveltaminenkaan tosiaan mitään hirveän yksinkertaista ole: Ensiksi katsotaan faktat ja sitten kirjasta oikea kohta. Markku oli löytänyt omasta oppaastaan heti oikean

kohdan ja alkoi pontevasti ajaa asiaamme. Työnantaja taas ei omasta mielestään nähnyt edellytyksiä palkkojen korjaamiselle. Tämä oli hieman yllättävää, koska normaalistihan esimiehet yrittävät pitää aina työntekijöidensä puolta.

Jo hyvin nopealla (1,5-2 vuotta) aikataululla työnantajakin lopulta omaksui Markun suomentaman soveltamisohjeen ja pääsi asian ytimeen. Palkat saatiin korjattua takautuvasti ja kaikilla oli hyvä mieli.

Ivalon tike-valvojina toimineet rajavartijat haluavat hieman avata Pietikäiselle lahjottamansa taulun mystistä symboliikkaa:

Jotkut tarkkasilmäisimmistä lukijoista ovat mahdollisesti nähneet Imatralla rajakoululla patsaan puuhun kiivenneistä karhuista. Taulun puussa sen sijaan on kahdeksan

Tike-miestä suikat päässä. Nämä pelkurimaiset ihmisen irvikuvat ovat menneet sinne turvaan, sillä Mordorista tähyilee heitä ennalta-arvaamaton, juonikas ja säälimätön paha silmä. Heidän väliinsä on asettautunut myyttinen taruolento sotaporoineen. Tuo mies, kuin veistos, vastustaa yksin julmaa, juurakkomaista kauheuden ilmentymää. Tällä pelottomalla jumalan esitaistelijalla on aseenaan kauhistuttava kynä sekä titaniumiakin kovempi kilpi. Pelottomana, lannistumatta ja ilmeenkään värähtämättä tuo raaka mies on käymässä taistoon välillä täysin ylivoimaista vihollista vastaan. Ja tämän kaiken tuo myskiltä tuoksuva ihmisrobotti tekee vain siksi, että voi taata paremman huomisen työkaluunsa.

Kuusamossa juhlietaan RVL:sta

Kuusamossa juhlietaan maaliskuussa 2009 näytävästi 90 vuotta täyttävää Rajavartiolaistosta. Juhlallisuudet alkavat kaikille avoimella kansalaisjuhlalla Kuusamotalossa. Kuusamotalossa on myös nähtävänä kuusamolaisten rajamiesten arkea vuosien takaa valokuvanäyttelynä.

Kuusamon rajavartioalueen henkilöstön juhlallisuudet jatkuvat illalla rajavartioalueen johtopaikalla. Alueen henkilöstökerho järjestää iltatilaisuuden, jonne kutsutaan koko Kuusamon rajavartioalueen nykyinen henkilöstö ja kaikki Kuusamosta eläkkeelle jääneet henkilöt puolisoineen. Oma henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita on kertynyt vuosien saatossa runsaasti, joten niin kansalais- kuin iltajuhlaankin ennustetaan runsasta osanottoa.

Vuoden vaihteessa alamme postittamaan henkilöstöllemme kutsuja ympäri Suomea, kertoo iltajuhlilla vastaava Markku

Hyrkäs.

- Luonnollisesti meillä ei ole kaikkien eläkkeellä olevien osoitteita, mistä johtuen toivomme Kuusamosta eläkkeelle jääneiden henkilöiden ottavan yhteyttä minuun (p. 040 729 7961). Näin voimme lähettää kutsut riittävän ajoissa kaikille halukkaille, Hyrkäs lisää.

Rajavartiolaistos täyttää pyöreitä vuosia 21.03.2009. Perjantaina 20. maaliskuuta Kainuun rajavartiosto juhlii Kajaanissa. Seuraavan viikon lauantaina 28.03.2009 pidetään kansalaisjuhla Kuusamotalossa, sekä Kuusamon rajavartioalueen henkilöstökerhon järjestämä iltajuhla henkilöstölleen alueen johtopaikalla. Edellä mainittujen juhlallisuuksien ja näyttelyn lisäksi esitellään Koillismaalla juhluvuoden kunniaksi Rajavartioliiton toimintaa halukkaille muun muassa Koillismaan kouluissa.

Jarmolle ja Joukolle Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön ansiomitali ja kunniakirja

Rohkeasta ja neuvokkaasta toiminnasta

Kesäkuun 5. päivänä vuonna 2008 vanhemmat rajavartijat Jarmo Aaltovirta ja Jouko Väisänen näkivät partioreisullaan Sallassa Kuolajoen sillalta n. 1,5 km:n päässä pienen savukiehkuran. Aikaisen aamun vuoksi se ei miesten mukaan voinut olla kulotusta, joten miehet ajoivat paikan päälle katsomaan mistä savu nousi.

Paikalle saavuttuaan miehet havaitsivat talon kuistin olevan ilmiliekeissä. Jouko koputteli ikkunoihin herättääkseen talonväen ja Jarmo soitti hätäkeskukseen. Lopulta sisällä näkyi liikettä. Jouko houkutteli asukkaita avaamaan ikkunan, koska ovelle ei ollut asiaa, sen ollessa ilmiliekeissä. Läksi pariskunta evakuoitiin ikkunan kautta, toisen saattaessa sisältä ja toisen ottaessa alhaalla ulkona vastaan. Mies oli lähes sokea, ja oli itse asiassa vielä nukkumassa kun Jouko meni sisälle, mutta saatiin myös sujuvasti ulos palavasta talosta. Myös auto saatiin pelastettua portaiden vierestä pois tulen alta viime tipassa.

Kaksi partiota rajamiehiä ja yksi vapaalla ollut rajamies olivat paikalla seuraavana. Heidän saavuttua paikalle talo oli jo kuitenkin kokonaisuudessaan ilmiliekeissä,

Jarmo Aaltovirta ja Jouko Väisänen ansiomitalien, kunniakirjojen ja kukkien kera.

joten mikäli he olisivat olleet paikalla ensimmäisinä, olisi mahdollisesti ollut jo myöhäistä pelastaa ihmiset. Palokunta saapui Sallasta, noin 30 kilometrin päästä hieman myöhemmin. Sallan palopäällikön Juha Kunnarin mukaan talon asukkaat olisivat todennäköisesti palaneet talon mukana ilman Jarmon ja Joukon neuvokasta toimintaa.

Onneksi pariskunnan suunnitelma yläkerrassa nukkumisesta ei toteutunut, muuten pelastaminen olisi ollut vielä vaikeampaa. Minuuteista pelastaminen oli joka tapauksessa kiinni jo nyt. Talo paloi kivijalkaan, mutta mikä tärkeintä ihmiset pelastuivat. Kiitos siitä kuuluu Jarmolle ja Joukolle. He ovat mitalinsa ja kunniakirjansa ansainneet!

The Sonera logo, featuring a red arch above the word "sonera" in a bold, red, sans-serif font.

**Hyvää Joulua!
Turvaisaa ja Tervettä Uutta Vuotta!**

**POHJOIS-KARJALAN SAIRAANHOITO-
JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ**

Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
p. 013 1711, www.pkssk.fi

Tykistön ja Suomen historiaa 1400-luvulta tähän päivään

Suomen Tykistömuseo

Sotahistoriallinen erikoismuseo

Elokuvasali

Aikuiset 6 €
Lapset (7-17) 3 €
Perhelippu 13 €
Ryhmät (15 h) 5 €
Sotaveteraanit ilmaiseksi!

Linnankasarmi 13100 HÄMEENLINNA
Puh. 03-682 4600 fax 03-682 4601
www.tykistomuseo.fi email: toimisto@tykistomuseo.fi
Avoinna: 1.10.-31.3. ma-su 11-17 ja 1.4.-30.9. ma-su 10-18,
muulloin sopimuksen mukaan. Café Katri 03-1814 3447

MERIVAIHTEET

**Markkinoiden laajin
merivaihtevalikoima
tehoalueelle 10 - 10000 kW**

Maahantuoja:
atoy

Ruokinkie 7-9, 02330 Espoo
Puh. (09) 6827 1, Faksi (09) 6827 305

NAANTALIN SATAMA

PORT OF NAANTALI

- Erinomaiset maa- ja meriyhteydet
 - Monipuoliset satamapalvelut
- Merkittävä suuryksikkö-, kuiva- ja nestebulk-satama
 - Teollisuutta palveleva satama
 - Monipuoliset VAL-palvelut
 - Syvä väylä
- Loistava sijainti ja hyvät talviyhteydet

Naantalin Satama
Satamatie 13, FI-21100 Naantali, Finland
Tel. +358 (0)2 437 55 11, Fax +358 (0)2 435 17 27
www.portofnaantali.fi

Kainuun malli

Vuoden loppu lähestyy ja välitöntä neuvonpitoa on KR:ssa tällä hetkellä odottamassa kolme erimielisyyttä. Kaksi neuvottelupyyntöä koskee rikostorjuntakurssien työaikojen oikaisemista neljän jäsenen osalta. Toisessa syksyllä pidetyssä rikostorjuntakurssissa kurssiaika on käsketty merkitä keskeytysajaksi vastoin työaikasopimusta ja aikaisemmin vallinnutta käytäntöä, toukokuun kurssi oli koulutuskomennuksena ohjelman mukaisine työaikoineen.

Työaikasopimuksen tarkoituksen mukaisesti keskeytysajaksi merkitään vain **viran** (ei RVL PJ:n tehtävän) kelpoisuusvaatimusten mukaiset nuoremman ja vanhemman rajavartijan viran vaatimat rajavartijan peruskurssi, vanha peruskurssi II, täydennyskurssi sekä ylirajavartijan viran vaatima rajavartijan jatkokurssi sekä sen täydennyskoulutuksena käytävä mestarikurssi.

Toukokuun kurssin koulutukseen liittyi osio, jossa työskenneltiin suunnitelman mukaisesti öiseen aikaan ja työvuorojen pituus ja niiden väliset tauot aiheuttavat oikaisutarpeen sopimuksen mukaiseksi. Koulutus olisi ollut järkevin suunnitella sidottuna varallaolona ja toteuttaa tarvittavat tehtävät yöllä todellisuutta vastaavasti.

Rikostorjuntakurssin johtajan mukaan RMVK oli 2004 tarkistanut palvelussuhdeyksiköltä kurssien työaika-kuviot, jonka mukaan työaika on normaalin virkamatkan mukainen K ja tehdyt tunnint. Tämän jälkeen alkoi välitön säättäminen hallintoyksiköissä eli yhteydenottoja RVLE:aan ja pyyntöjä muuttaa asia toiselle tolalle. RVLE antoi asiassa mittavan linjauksen: "Asia on niin kuin olemme linjanneet, mutta toki hallintoyksiköt voivat tehdä niin kuin haluavat". Nykyisellään tilanne on aika kestävä, kaikilla rikostorjunnan erityiskursseilla on RVL:n henkilöstöä eri työtunti- ja maksuperusteilla. Asia työllistää kaikkia luottamusmiehiä toistuvasti. Luulisi suuren yleisön olettamassa sotilasjohtoisessa (tehokkaaseen, suoraviivaiseen toimintaan pystyvässä?) pääliikövirastossa tällaisten asioiden hoituvan ilman aikaista säättämistä, vai eikö "joku" halua niiden hoituvan sovitulla tavalla.

Kolmas erimielisyys koskee RVL PJ:n tehtävän alkamisajankohtaa. Henkilön tehtävä oli pysynyt koko ajan samana ja hänen tehtävän oikea arviointi syntyi vasta huhtikuussa 2007. Aikaisemmin arviointi on ollut erimielinen ja mm. hänen esimiehensä on tehnyt useita esityksiä virheen korjaamiseksi. Rajajääkärikomppanian

lakkauttamisen myötä henkilö ennätti saada oikeaa palkkaansa vain muutaman kuukauden ja ei ollut Kainuun rajavartioston mielestä oikeutettu palkkatakuuseen. Tehtävän alkamisajankohta tulisi määritellä täällä hallintoyksikössä ja viime kädessä sitten työtuomioistuimessa.

Neuvottelukulttuuri on muodostunut etukäteiseksi pöytäkirjan valmisteluksi henkilöstötoimiston päällikön ja luottamusmiehen välillä. Käymme sitten komentajan kanssa lukemassa pöytäkirjan ääneen ja allekirjoituksella vahvistamme, ettei asiassa päästy yksimielisyyteen. Olisi varmasti joskus positiivinen yllätys oikeasti neuvotella ja mahdollisesti löytää jopa ratkaisu hallintoyksikössä. Palvelussuhdeyksikkö on ilmeisesti kieltänyt hallintoyksiköitä sopimasta juttuja välittömissä neuvonpidoissa. Ainakin minulle on muodostunut tällainen kuva. Itse he ovat yleensä ohjeistaneet asian, joka on tullut erimielisyyden kohteeksi. Kenelläkään ei tunnu olevan halua myöntää mahdollista virhettä ja oikaista asia sujuvasti. No täällä ei onneksi ole noita Helsingin murheita neuvottelutuloksen kirjaamisesta pöytäkirjaksi, jotta ne kelpaisivat paikalla olemattomille asiantuntijoille.

Uuden rajavartiomallin kokeilutoiminta alkaa olla finaalisissa. Loppuraporttien ja viiltävän analyysin jälkeen se tulee varsinaiseksi käytänneeksi valtakunnallisesti. Rajakankaan henkilöstö siirtyy vuoden alusta Vartiukseen ja Kuhmon keskusta perustettavalle Kuhmon rajavartioasemalle. Kuusamon valvontaryhmän nimi muuttuu Kuusamon rajavartioasemaksi, toiminta säilyy vielä ennallaan.

Kuntakeskuksien rajavartioasemille saadaan uutuutena Kainuun rajavartioston "maineikkaasti" ohjeistamana etukäteen suunniteltu päivittäinen lepoaika eli ruokautunti koulutus- ja työpalvelupäiville. Partioinnin osalta käytäntö säilyy ennallaan sekä meno syrjäisille vartioasemilla, missä ei ole tosiasiallista mahdollisuutta ennättää minnekään tunnin tauon aikana. Näissä tilanteissa ruokaillaan entiseen tapaan työn ohessa tilanteen salliessa tarvittaessa neljän tunnin välein.

Yhteistoimintalautakunta on pitänyt suunnitellut kokoukset sääntillisesti, asioita olisi voinut tuoda kokouksiin informatiivisina enemminkin. Palkkatiimi on kokoontunut harvakseltaan ja kokoukseen tulevat asiat pidetään pimeessä viimeiseen saakka. Osa uusista tehtävistä perehtyi mie-

hellään etukäteen ja hommaisi taustatietoa arvioinnin pohjaksi, nyt se ei tällaisenaan onnistu. Pohjois-Karjalan rajavartioston esikunnan päivystyksen erimielisyyden vaikutus tehtävän arviointiin käytiin läpi paikallisneuvottelun pöytäkirjan heijastusvaikutuksena Kainuun rajavartioston osalta ja seitsemän päivystykseen osallistuneen henkilön tehtävän vaativuusarviointi nousi kaksi - kolme tasoa.

Hallintoyksikkö ei ole toimittanut minkäänlaista tilastotietoa palkkaukseen liittyen, sitä ei ilmeisesti ole. Olisivathan he muuten sen tietenkin toimittaneet henkilöstön edustajille. Toivottavasti joku sieltä "isolta kirkolta" joskus ennättäisi antaa tietoa Kainuun rajavartiostolle henkilöstönsä palkkauksesta.

Hyvää Joulua ja parempaa Uutta Vuotta Rajavartiolaituksen henkilöstölle!

Mika Kaikkonen.

Kuljettaja vanhempi rajavartija Kimmo Karttimo vaihtaa moottorikelkkaan sytytysyksikköä.

Pienistä iloista suuriin uutisiin.

Turun Sanomat

www.turunSanomat.fi

Tilaa oma lehtesi numerosta 0800 122 422 ark. 8.15–17.00 ja la 8.15–14.00.

Turun Sanomat vain 0,61 euroa/päivä. Laskettu 12 kk kestotilauksen hinnasta vuoden 2008 hinnaston mukaan.

Finlayson

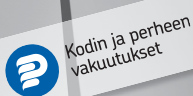
MAAILMAN JA IHMISEN VÄLIIN TARVITAAN JOTAIN PEHMEÄÄ.

Finlayson-projektimyyntistä saat kokonaisvaltaisena palveluna kotimaiset, paloturvalliset vuodetuotteet ja tekstiilit julkisiin tiloihin. Jo lähes 200 vuoden ammattitaidolla toteutamme luotettavasti suurimmatkin projektit.

Ota yhteyttä!

Finlayson Oy | Projektimyynti | minna.levikari@finlayson.fi
puh. 020 721 3630 | www.finlayson.fi/projektimyynti

Joko sinä saat
vakuutusyhtiöstäsi
viiden tähden
laskuja?

I Euro **** **

On mukava saada lasku, jota ei tarvitsekaan maksaa. Yhä useammat asiakkaamme maksavat esimerkiksi kotivakuutuksensa pankkiasiointinaan saamallaan OP-bonusilla. Sitä kutsutaan keskittäjän eduksi. Tutustu osoitteessa op.fi/bonus tai tule käymään.

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

Pohjois-Karjalan
Osuuspankit

www.liikuntahaaste.fi

*Liikunnallista
jouluun aikaa*

Tule mukaan Gasumin ja Suomen Ladun kanssa keräämään hyvän mielen energiaa. Verkkosivuilla www.liikuntahaaste.fi voit ylläpitää liikuntapäiväkirjaa ja seurata energiankulutustasi.

Gasum on Suomen Latu ry:n yhteistyökumppani.

www.gasum.fi

SUOMEN LATU

”Erimielisyysasioita riittää!”

Rajavartioliiton pääluottamusmiehen Markku Pietikäisen varamies on Erkki Hirvonsalo. Erkki on vanhempi rajavartija Sallan Kelloselästä Lapin rajavartiostosta ja hän on asunut perheineen Kemissä vuodesta 2006 lähtien.

Erkki Urmas Antero Hirvonsalo on 37-vuotias vanhempi rajavartija ja on tullut Rajavartioliiton palvelukseen 01.10.1991. Erkin vaimon nimi on Miia (34v) ja heillä on kaksi poikaa (Mirko 7v ja Ilari 6v).

Erkin luottamustoimihistoria on seuraavanlainen: ensimmäinen liittokokousedustus 1997, Sallan rajavartioyhdistyksen puheenjohtaja 1997-2005, Sallan alueen varaluottamusmies 1999-2002 ja 2004-, Lapin rajavartioston luottamusmiehen varamies 2000-2008, liittokokoustarkkailijana 2 kertaa, liiton hallituksessa useita kausia 1990-luvulla 1kpl ja 2000 luvulla 3kpl sekä nyt valtakunnallisen pääluottamusmiehen varamies 01.12.2007-.

Ajankohtaisia kuulumisia erimielisyysasioiden rintamalta

Pohjois-Karjalan rajavartiostossa, sekä Pohjanlahden- ja Suomenlahden merivartiostoissa ei työnantajan mukaan virkamiehille ole syntynyt oikeutta muutto- ja siirtokustannusten korvauksiin. Työnantaja käyttää tulkinnoissaan työministeriön mää-

rittelemää työssäkäyntialue määritelmää. Rajavartioliiton tulkinta on voimassaolevan sopimuksen mukainen, jossa jokainen rajavartioasema muodostaa oman työssäkäyntialueensa. Työnantajan tulkinnasta johtuen on syntynyt useita erimielisyyksiä. Rajavartioliitto on yhdessä muiden ammattijärjestöjen kanssa viemässä asiaa eteenpäin, sillä asia koskee eri ammattiliittojen jäseniä.

Kaakkois-Suomen rajavartiostossa on erimielisyyttä siitä voidaanko omalla autolla matkustaminen korvata julkisen kulkuneuvon mukaan, jos järkevää julkista kulkuyhteyttä ei ole olemassa. Virkamääräyksessä hyväksytty matkustamiskustannusten korvaus oman auton käytön mukaan on muutettu työnantajan edustajan toimesta matkalaskuvaiheessa julkisen kulkuneuvon käytön mukaan korvattaviksi. Rajavartioliitto ei voi hyväksyä, että virkamiehelle ensin luvataan korvaukset oman auton käytöstä kilometrikorvauksella ja kun hän on matkansa suorittanut korvataankin julkisen mukaan.

Luottamusmiehet ovat huomanneet, että työnantajan edustajilla on pyrkimys ottaa nk. ”löysät pois” tulkitessaan sopimuksia ja antaessaan ohjeita. Useassa tapauksessa on päästy kuitenkin ”väliin” ennen kuin erimielisyyttä on päässyt syntymään ja alueelliset luottamusmiehet ovat omilla toimillaan saaneet asiat ratkeamaan.

Erkki Hirvonsalo on tälläkin hetkellä valmistelemaan useita erimielisyysasioita paikallisneuvotteluihin palkansaajajärjestö Pardian lakimiesten kanssa. Paikallisneuvottelut noista asioista käydään ensi vuoden puolella.

Lönnrotinkatu 4 87100 Kajaani
Puh. (08) 6134 865 Faksi (08) 6134 847

Metsäliitto

**Suomalaista Puukauppaa
vuoden ympäri**

Ota yhteyttä paikalliseen ostoedustajaan

www.metsaliitto.fi

Rovaniemen piiri 01046-28100, 01046-28101

Vikailmoitukset 24 h
0800-181 818

TURVALLISUUS ORGANISAATIOISSA –KOULUTUSOHJELMA

Laaja, teemaltaan hyvin ajankohtainen organisaatioiden turvallisuutta käsittelevä koulutusohjelma käynnistyy keväällä 2009 Porin yliopistokeskuksessa. Vuoden kestävä, työn ohessa suoritettava koulutusohjelma on tarkoitettu kaikille organisaation turvallisuudesta kiinnostuneille henkilöille. Koulutusohjelma antaa osallistujille laajan käsityksen organisaation turvallisuuteen liittyvistä perusteista ja valmiuksia organisaation turvallisuuden kehittämiseksi. Lisäksi osallistuminen ohjelmaan mahdollistaa osallistujien henkilökohtaisen asiantuntijaverkoston laajentamisen. Koulutusohjelma sisältää viisi jaksoa, jotka ovat perusteet, fyysinen turvallisuus, henkilöstön turvallisuus, tietojen turvallisuus sekä organisaation turvallisuus. Koulutusohjelman voi suorittaa kokonaan tai siitä voi valita moduuleita, joihin osallistuu.

Lisätiedot:

Minna Haapakoski
puh. 02- 627 2944
s-posti minna.haapakoski@tut.fi
www.tut.fi/edupoint

Ilmoittautumiset:

Mirja Raitolampi
puh. 02- 627 2772
s-posti mirja.raitolampi@tut.fi

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO
Porin yksikkö

SUOMUSSALMEN

OSUUSPANKKI

puh. 010 257 2101, fax 010 257 2150
Keskuskatu 3, Suomussalmi

KUHMON

OSUUSPANKKI

puh. 010 255 0501, fax 010 255 0550
Koulukatu 10, Kuhmo

Näkemyksellinen teknologia
auttaa nukkumaan rauhallisesti.

Answers for Finland.

SIEMENS

KAIKKEEN RAKENTAMISEEN

Rakennuspalvelu Koskelo Oy

Timperintie 14, 87400 KAJAANI, Puh. (08) 633 1950, www.koskelooy.fi

VAPO TIMBER OY

**OSTAMME TUKKIVALTAISIA
LEIMIKOITA**

www.vapotimber.fi

PARASTA POHJOISTA PUUTA

**Levin uuden Golf-rannan
lomatontit nyt myynnissä!**

Lisätietoja: Kittilän kunta www.kittila.fi

**Rajantakaista
puukauppaa
150 vuoden ajan.**

www.upm.fi

**Ota kestopilauksestasi
kaikki hyöty irti!**

Käytä kestopilaajan etukortin
tuomat edut hyväksesi ja
voit säästää tilaushinnan
verran rahaa!

Katso tarkemmin
www.kymensanomat.fi/tilaajapalvelu

Kymen Sanomat

Turun Satama on
tärkeä tavara-
ja henkilöliikenteen
keskus, jossa liikkuvien
ihmisten, rahdin sekä
ympäristön turvallisuus
on osa Sataman
laadukasta palvelua.

PORT of TURKU
FINLAND

www.portofturku.fi

**Kohti päihteetöntä elämää
vuodesta 1997**

KostamoKoti Oy

Tervavaarantie, Värtsilä
puh: 013-312 790
www.kostamokoti.fi

**JOULUPUKIN VIRALLINEN
PUUTUOTTEIDEN
TOIMITTAJA**

JOULUPUKKISÄÄTIÖN YHTEISTYÖKUMPPANI

PÖLKKY

www.polkky.fi

Teksti ja kuvat Ari Komulainen

Reken viimeinen partio

Lokakuun ensimmäisenä päivänä kuluva vuotta jäi Lieksan rajavartiolaitoksen Kivipuron rajavartioasemalta eläkkeelle Rajavartioliiton pitkäaikainen puheenjohtaja, rajavartiomestari Reijo "reke" Kortelainen. Hänelle kertyi Rajavartioliiton palveluksesta yhteensä 29 vuotta ja kahdeksan kuukautta.

Työt alkoivat Rajavartioliitoksessa 1.2.1979 Ilomantsin rajajääkärikomppanian Hattuvaaran rajavartioasemalla. Tuolloin rajavartiolaitos oli perinteikäs partiointia. Samoilta menetelmillä rajavartiolaitosta on tehty Rajavartioliiton perustamisesta lähtien. Hattuvaaran rajavartioasemalta oli rajalle matkaa pitkälti toistakymmentä kilometriä ja rajaosuuskin yli 20 kilometrin. Talvella partiointi tapahtui hiihtäen ja kesällä tiestöllä polkupyörillä

ja rajanvarressa jalkaparikassa. Pitkistä etäisyyksistä johtuen partiointi suoritettiin kahden vuorokauden käyräpartiona.

- Kahdesta neljään tuntiin meni jo rajalle siirtymiseen. Varustuksena rynnäkkökiivääri, televa-radio ja satulareppu, kertoo Reijo.

Hattuvaarassa työskentelevällä nuorella miehellä kunto pysyi kovana. Kesällä 1980 vartiolla saatiin joukkueajoneuvo, joka oli nelivedolla varustettu Transit. Neliveto

RVL:n ajoneuvossa ei tuohon aikaan ollut itsestäänselvyys. Ajoneuvon tulo helpotti partioiden siirtoja oleellisesti, etenkin keuhko-oireisiin.

Koulutti enenemän kuin rajavartijan peruskurssi

Mieleen jäävänä tapauksena Hattuvaaran ajalta Reijo muistaa kesältä 1980 kahden loikkarin kiinnioton Hattuvaaran kylältä.

- Toimin sinä heinäkuun aamuna rajavartioaseman päivystäjänä. Joukkueen johtaja, yliluutnantti Erkki Salminen asui silloin rajavartioasemalla ja oli keittelemässä aamupuuroa yläkerran asunnossaan, kun hän näki ikkunasta kahden epäilyttävän reppumiehen kävelevän kylän raittia sisämaan suuntaan, muistelee Reijo tätä nyt miltei kolmenkymmenen vuoden takaista tapausta.

- Salminen ryntäsi alas, nappasi polkupyörän ja polkaisi miesten jälkeen. Mennessään huusi, että hälytä lisämiehiä vartiolta jälkeen. Onneksi paikalla oli vartioaseman rivitalossa asuva ylijäämäkari Hemmo Saarelainen, joka käskystäni kurvasi Ladallaan Salmisen perään. Kohta Lada palasi kyydissään kylältä tavoitetut reppumiehet.

Lieksan rajavartiolaitoksen rajaosuus on kokonaisuudessaan vanhaa Stolbovan rauhan aikaista rajaa vuodelta 1617. Reijo 2006 syksyllä rajamerkillä 605, jossa kallioon on hakattuna rajankäyntien 1839 ja 1934 vuosiluvut.

Kangasväära-lammen rantaan rakennettiin talvella 2006 laavu. Reijo työstämässä vaihe-rikkaan laavun runkotolppaa pystytyskuntoon.

Yhteistä kieltä ei kiinnottajien ja -otettujen välillä ollut löytynyt. Onneksi Reijo oli lukiossa opiskellut saksankieltä, jota monet rajavartioasemalle tuodut osasivat. He kertoivat olleensa Suomessa jo pidempään, näyttivät kuvia Ranskasta ja toisen kaverin ranskalaisesta tyttöystävästä.

- Epäilykseni heräsivät, että nyt ei ole kaikki tarinassa kohdallaan, kun he tarjosivat tupakkatopasta maksuksi 20 dollarin seteliä. Jos he olisivat olleet Suomessa pitkään, olisi heillä ollut Suomen valuutaa. Varotoimenä löysäsin päivystäjän pistoolinkotelon läpän auki. Esikunnasta ilmoitettiin, että tehkää kiinniotetuille turvallisuustarkastus ja poliisi noutaa heidät yhdeksään mennessä. No, joukkueenjohtaja ilmoitti lähtevänsä vieraidensa kanssa lakkaan ja jäin vartiomaan kiinniotettuja rajavartioasemalle yksikseni koko aamupäiväksi. Poliisi tuli noutamaan heitä vasta yhdentoista aikoihin. Tämä tapahtuma opetti nuorta rajamiestä ja pani ajattelemaan enemmän, kuin koko senaikainen kolmen kuukauden rajavartijan peruskurssi, päättää Reijo tarinansa uransa alkupuolen kiperimmästä paikasta.

Hyvä henki ja nuori porukka

Kesällä 1981 Reijo sai hakemansa vaihtosiirron Lieksaan, ja päätyi Ruokojärven rajavartioasemalle.

- Ruokojärvi oli todellinen korpiartio, Lieksan keskusta oli matkaa 67 kilometriä. Henkilökunta oli siellä keski-ikästään todella nuorta, muutaman vuoden sisällä palveluksensa aloittaneita rajajääkäreitä, joukossa vain pari eläkeikää lähestyvää vanhaa rajakarhua. Vartiopäällikkönä toimi rajaylivääpeli Raimo Karvonen, joka oli kymmenkunta vuotta meitä ”poikasia” vanhempi, muistelee Reijo seuraavaa työpaikkaansa.

- Karvonen osasi omalla jämäkällä esimerkillään johtaa meitä oikein. Siitä syntyi sellainen ”Ruokojärven henki”, jota on todella mukava muistella näin jälkikäteen. Esimerkkinä sanottakoon, että Rami, kuten vartiopäällikköä kutsuttiin, teki ainakin saman verran, ellei jopa enemmän, yön yli kestäviä iv- eli ilmavalvontavuoroja, viikonloppupartioita ja muita hankalia työvuoroja. Muualla tuollaisia vartiopäälliköitä oli tosi harvassa. Toimiraha-aikaan tähän ei vartiopäälliköllä olisi ollut mitään tarvetta.

- Niinä vuosina käynnistettiin massiiviset pitkätyöt. Rajanvarteen raivattiin - saadun käskyn mukaan 5 - 15 metriä raja-aukon

reunasta - uusi rajantarkastusura entisen, vuosikymmeniä käytetyn enemmän sisämaassa sijainneen, peruspolun tilalle.

Uudet tuulet alkoivat puhalttaa Raja-vartiolaitoksessa ja Ruokojärven rajavartioasema lakkautettiin 1990 huhtikuun lopussa. Valtaosa henkilöstöstä siirrettiin pohjoisen naapurirajavartioasemalle, eli Inariin, Reijo muiden mukana.

Säästöt kenttätöitä tekevien työpanoksesta

Inarin rajavartioaseman aikaan osuivat myös Reijon virkauran kannalta tärkeimmät vuodet. 1990-luvun alkuvuosina Rajavartiolaitos otti johtovastuun rajatarkastuksista. Myös lakia Rajavartiolaitoksesta ruuvattiin vastaamaan paremmin sen hetkistä yhteiskunnallista kehitystä. Toimivaltakysymykset lisäsivät oleellisesti rajavartioiden osaamisvaatimuksia.

Samaan aikaan maata koitteli ennätysmäinen lama, toimintamenoja leikattiin myös Rajavartiolaitoksessa. Alettiin purkaa kylmän sodan aikaan luotua raskasta valvontaorganisaatiota. Tarvittavat säästöt revittiin valtaosin kenttätöitä tekevien työpanoksesta. Hyvän työkalun säästöjen toteuttamiseksi antoi Rajavartiolaitoksen johdon käsiin 1995 solmittu virkaehtosopimus, jossa toimiraha korvattiin normaaleilla haattatyökorvauksilla. Siihen asti erittäin tärkeät yölliset iv-partiot, sunnuntai- ja pyhätyöt eivät enää olleetkaan tarpeellisia.

- Näihin samoihin vuosiin liittyy Rajavartioliiton kahdeksan vuotinen puheenjohtajuus. Käytännössä tein tuolloin kahta työtä. Matkapäiviä kertyi vuositasona 70 - 100. Nyt voi vain ihmetellä, miten sitä jaksoi. Onneksi motivaatio oli korkealla ja ideoita siitä, miten liittoa pitää kehittää eteenpäin, oli roppakaupalla. Lisäksi, kaikkein tärkeimpänä, lähimmät ihmiset niin kotana kuin liitossa tukivat täysin toimintaani.

- Erityisesti mieltäni lämmittää se, että minut valittiin neljä kertaa liittokokouksessa aina yksimielisesti jatkamaan puheenjohtajana. Se oli paras tunnustus toiminnastani Rajavartioliitossa, kertoo Reijo.

Johtajan saappaissa

Viimeiset vajaat kaksi vuotta Reijo Kortelainen työskenteli vartioupseerina, vuoropäällikön vakanssilla Kivipuron rajavartioasemalla.

- Siinä joutui katsastelemaan tätä tuttua työtä esimiehen näkövinkkelistä. Vastuu työstä ja omista ratkaisista oli huomattavasti laajempi kuin aikaisemmin, toteaa Reijo.

Metsästys ja luonnossa liikkuminen ovat olleet Reijolle mieluisia harrastuksia läpi vuosikymmenten. Kuvassa poikametsä saaliina Ruokojärven rajavartioaseman maastossa 1980-luvun lopulla. (Kuva: Jukka Kärkkäinen)

Pohjan esimiestoimintaan hän kertoo saaneensa jo varusmiesaikaisesta reserviupseerikoulutuksesta. Sitä täydensivät omalta osaltaan toiminta Rajavartioliiton puheenjohtajana ja etenkin rajavartiomes-tarikurssi, jonka antama syväjohtamisen koulutus oli erittäin onnistunut.

- Voin suositella kaikille uran loppu-vuosiksi vartioupseerin pestiä. Se tuo vastuuta, mutta myös motivaatiota työhön. Ei vartioupseerin tai vuoropäällikön tehtä-viin tarvita vuosikausia kestävää monelta osalta toisarvoista koulutusta. Vankka käytännön kokemus, työskentelyalueen tuntemus ja perehtyminen voimassa ole-vaan virkaehtosopimukseen on riittävä pohja näille töille.

Hän näkee työskentelynsä Rajavar-tiolaitoksessa jonkinmoisena jatkumona ukkiensa sotatielle Raappanan joukois-sa. Toinen ukki katosi talvisodassa 1940 Ilomatsin taisteluissa ja toinen ukki soti Rukajärven suunnalla. Jatkosodan aikai-nen hyökkäys- ja huoltotie Rukajärvelle kulkee vielä tänäkin päivänä Kivipuron rajavartioaseman ohitse.

- Tunnetasolla tämä on ollut kova juttu minulle, toteaa Reijo herkin mielin. Sain aloittaa työni Ilomantsissa ja päättää se Rukajärventien varteen.

Liittokokousedustajasta puheenjohtajaksi

Nousujohteinen on ollut Reijo Kortelaisen toimita myös Rajavartioliitossa. Ensimmäisen todellisen kosketuksen liiton toimintaan hän sai heti 80-luvun alussa ollessaan Ilomantsin rajajääkäreiden liit-tokokousedustajana. Siirryttyään Lieksaan Reijo nimettiin Lieksan rajavartijayhdis-tyksen sihteeriksi. Siinä hän toimi koko vuosikymmenen.

- Virkamieslakko oli 1986. Se työllisti etenkin sihteeria, koska Rajavartioliiton – tai silloiselta nimeltään Rajavartijainliiton – jäsenet maksoivat lakkoavustuksia. Ne kulkivat kaikki sihteerin kautta. Lakko oli myös hyvä opettaja. Se toi selvästi esille sen, mitä eri liittojen saumatonta yhteistyö saa aikaan. Lisäksi lakko toi hyvän ansio-kehityksen seuraaville vuosille. Tämän positiivisen kehityksen katkaisi sitten lama, muistelee Reijo.

Vuosina 1986 - 1998 Reijo oli muka-na Lieksan kunnallispolitiikassa. Hänet valittiin useampaan kertaan kaupungin valtuustoon. Valtuustoaikana hän toimi vuosikaudet sosiaalilautakunnan puheen-johtajana.

- Oikeastaan kunnallispolitiikka oli syynä siihen, että edunvalvontatyö jäi tuolloin vähemmälle.

Sysäyksen hakeutua Rajavartioliiton johtotehtäviin Reijo kertoo saaneensa

1992, jolloin työnantaja yksipuolisesti kor-jasi yläpään virkoja, mutta samaa ei tehty asteikon alemmille viroille. Vuosina 1995 – 1996 Reijo toimi Pentti Reponiemen jälkeen Liittovaltuuston puheenjohtajana. Ensimmäisen kerran Reijo oli ehdolla Rajavartioliiton puheenjohtajaksi 1995 Savonlinnan liittokokouksessa.

- Silloin tilanne kentällä oli sellainen, että työtaistelulle oli vankka tuki laittaa asiat rajavartioiden osalta kuntoon.

Puheenjohtajasta äänestettiin, ehdolla olivat Reijon lisäksi Kaino Törmälä ja Martti Peltomaa. Kaino Törmälä valittiin jatkamaan puheenjohtajana seuraavat kaksi vuotta. Reijon aika Rajavartioliiton peräsimestä koitti kahden vuoden päästä vuonna 1997.

Puheenjohtajuus huipentui lakkoon

- Jo 1997 sopimuksessa saatiin korjattua tätä vuosikymmenen alun jälkeen jäämistä virkarakenteen osalta.

Samoihin aikoihin valtiovarainministeriö laittoi vauhtia hankkeeseen uudesta palk-kausjärjestelmästä. Se oli laatinut yhdessä työmarkkinalaitoksen kanssa strategian siitä, miten palkkausjärjestelmää tullaan lähivuosina kehittämään.

- Monilla ammattijärjestöillä ei ollut ko-konaisvaltaista näkemystä siitä, mitä uu-distus tulisi pitämään sisällään. Lähdettiin silmät ummessa mukaan, tietämättä mitä uudistus lopulta tuo mukanaan. Todella ruma tempu VM:ltä oli se, että toiset laitettiin maksamaan toisen palkankoro-tukset.

Rajavartioliitto ei höntäillyt asian suh-teen. Lähestyttäessä tämän vuosikymme-nen puoltaväliä asia oli viimein virkaehto-sopimusneuvottelujen pääkysymys. Reijon rakentaessa kahden viikon kesälomalla 2003 kesämökkiä Lieksan Hangasjärvelle asia pyöri mielessä.

- Rakennuksella mietin tätä asiaa koko ajan. Tulin siihen johtopäätökseen, että Rajavartioliitto joutuu yksin viemään tämän asian läpi ja se voi johtaa jopa työtaiste-luun. Lisäksi hän kertoo oivaltaneensa, että tarvitaan tarkat laskuriohjelmat siitä, mitä palkkausuudistus tarkalleen vaikuttaa liiton jäsenten palkkaukseen ja lopulta eläkkeeseen.

Lomalta palattuaan Reijo antoi pääluot-tamusmies Markku Pietikäiselle ohjeet laskentaohjelmien laatimiseksi ja Markku ryhtyi toimeen ja tunnetulla tarmollaan

Rajavyöhykkeen takarajapuomilla Esikun-ta-Jorkassa yhdessä Juha Turusen kanssa 1986 kesällä. Liikuntavälineenä jääkäripolku-pyörä. Reijo toimi tuolloin spu Okin varaoh-jaajana.

Virallisessa läksiäiskahvitilaisuudessa 28.9.2008 Lieksan rajavartioalueen päällikkö, majuri Sami Joutjärvi luovutti Reijo Kortelaiselle viralliset – kuten hän puheessaan läksiäislahjoja nimitti – talismaanit. Viimeisenä aluepäällikön kuoresta löytyy uudenmallinen sotilaspassi. (Kuva Reijo Väisänen)

sai tarvittavat laskuriohjelmat valmiiksi. Reijo arvioi, että ilman Pietikäistä olisimme olleet "kusessa". Oli se sen verran merkittävä mies koko Rajavartiolaituksen UPJ-prosessille.

- Pietikäisen ohjelmat osoittivat selvästi, että uusi palkkausjärjestelmä kohteli kaltoin etenkin sotilasvirkoja. Ja sen, että tarjotulla sopimusmallilla ansiokehitys painottui vain työuran alkuvuosiin, vanhat olisivat maksaneet nuorten korotetut palkat, kertoo Reijo lakkoon johtaneista syistä. Tämä olisi merkinnyt lisäksi sitä, etteivät nuoret olisi ilman uusia edunvalvonta-ponnisteluja tulevaisuudessa koskaan päässeet samalle palkkatasolle, jolla vanhat jo vanhassa järjestelmässä olivat.

Ruma tempu

Lakkoon jouduttiin ja mediarummutus Kortelaisen ja Pietikäisen ympärillä oli aikamoinen. Lakon loppuvaiheissa se natisutteli jopa istuvan demarivetoisen hallituksen liitoksia.

Reijo on säilyttänyt sen aikaisen puheenjohtajan salkun sisältöineen muistona menneestä. Salkusta löytyy myös 24.5.2005 päivätty asiakirja. Siinä selviää että RVLE, Päälystöliitto, Merivartioliitto ja Suomen konepäälystöliitto sopivat toimista mahdollisen rajavartijain lakon murtamiseksi. Reijo pitää tällaisen asiakirjan laatimista erittäin rumana tempuna.

- Kun sain asiakirjan haltuuni, mietin pitkään tulenko sen kanssa julkisuuteen. Päätin kuitenkin pitää sen silloin poissa julkisuudesta, sillä uutisointi olisi johtanut entistä kauemmas meille tärkeistä asioista. Media-arvo asiakirjalla siinä tilanteessa olisi ollut todella suuri ja se olisi asettanut monen aseman julkisesti kyseenalaiseksi. Asiakirjalla on kuitenkin tulevaisuudessa pysyvästi merkittävää historiallista painoarvoa. Siitä kuvastuu erittäin hyvin eri tahojen ja henkilöiden tapa toimia akuutissa tilanteessa. Mielestäni tällaisesta sopimisesta oli hyvä hallintotapa kaukana.

Lakon seurauksena Rajavartiolaistokseen syntyi ehkäpä valtionhallinnon kallein virkaehtosopimus. Kysymykseen siitä, olisiko lakkoa pitänyt vielä jatkaa, eli hylätä valtakunnansovittelijan esitys, paremman lopputuloksen toivossa Reijo vastaa diplomaattisesti:

- Lakko on uskallettava aloittaa, kun on lakon aika, mutta myös lopettaa, kun tarjous on riittävän hyvä. Pitää muistaa, että seuraavaan neuvotteluun olisi lähdetty taas nollatilanteesta ja Luoja vain yksin tietää, olisiko saatu pitkittyneellä lakolla paljonkaan parempaa tulosta aikaan.

Parhaana kiitoksena lakon ajalta Reijo pitää puhelinsoittoa pohjoisesta, jossa hyvä ystävä sanoi:

- Uskotko reke, että 1600 kaveria on valmis kävelemään perässäsi vaikka polttouuniin!

Vaikka lakko nouseekin päällimmäiseksi tapahtumaksi Reijon viimeisiltä puheenjohtajuusvuosilta, tapahtui silloin paljon muutakin. Hän oli aktiivisesti kehittämässä palkansaajajärjestö Pardiaa.

- Se oli kivinen tie, ja valitettavasti Pardiasta ei tullut sellaista, kuin siitä oltiin luomassa. Ammattijärjestöiltä puuttuu keskinäistä luottamusta ja ilmassa on paljon itsekästä ajattelua.

Tulevaisuus

Kaikesta huolimatta Reijo näkee Rajavartiolaituksen tulevaisuuden valoisana.

- Kilpailukyvyistä tulee pitää huolta aktiivisesti. Ulkoisessa ja sisäisessä turvallisuudessa on runsaasti tekemätöntä

työsarkaa. Eri virkakuntien välinen yhteistyö pitää olla koordinoitua. Henkilökohtainen osaaminen ja kehittyminen pitää olla nousujohteinen. Pitäisi kyetä ajattelemaan ja hakemaan uusia näköaloja ja toimintamalleja. Kaikessa tässä Rajavartiolaitos on mielestäni onnistunut kohtuullisen hyvin. Tätä pitää vain jatkaa ja tehostaa, kiteyttää Reijo Rajavartiolaituksen suuntaviivoja tuleville vuosille.

- Mutta Rajavartiolaituksen 2015 strategian mukainen visio siitä, että Värsilästä pohjoiseen ei ole mitään, on vaarallista ajattelua. Tyhjiöillä kun on tapana täyttyä.

Lopuksi Reijo Kortelainen lähettää Rajaviesti-lehden lukijoille terveiset:

- Rajavartiolaituksen henkilökunta tekee tärkeää työtä. Löytäkää ilo arjesta ja eläkää täyttää elämää. Myös eläkkeelle lähtöön kannattaa valmistautua hyvissä ajoin, se on iso muutos elämässä!

Mihinpä koira karvoistaan pääsisi. Reijo palaa 10-vuoden tauon jälkeen takaisin Lieksan kunnallispolitiikkaan. Kuvassa vasemmalta Kokoomuksen Ritva Damsten, reke sekä demarien Pertti Turunen, Eero Kärkkäinen ja kansanedustaja Lauri Kähkönen. Pöydässä väännetään sopua seuraavan kauden lautakuntapaikkajasta Lieksassa. Neuvottelut etenivät sopuisasti.

Kaivuliike Talonpoika Oy

Valtakatu 42, 2. krs, Lappeenranta
Puh. 05-622 3300

Automaalaus J. Marttinen

Jänhiäläntie 10, Rauha
Puh. 0400-185 718

Maalausliike Juntunen Ay

Koksarinkuja 5, Suomussalmi
Puh. 08-711 012 & 040-585 9702

**YLI 13 VUODEN KOKEMUKSELLA
TARVIKKEET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

ARTUN KOIRATARVIKE AY

Tiilitehtaank. 30, 55800 IMATRA, (05) 473 2936

artunkoiratarvike@elisanet.fi

www.artunkoiratarvike.fi

TASALAN KUUKKELI OY

Jalonkatu 11

Suomussalmi

Puh. (08) 711 246

KESÄLAHDEN MAANSIIRTO OY

Palokankaantie 20, 59800 Kesälahti, Finland

Puh. (013) 686 610, fax (013) 371 341

e-mail: toimisto@kesalahdenmaansiirto.fi

www.kesalahdenmaansiirto.fi

Lukkorengas oy

ABLOY LUKITUKSET JA HELOITUKSET

TULLITIE 8, LAPPEENRANTA, PUH. 04 2446 8240

morenia

www.morenia.fi

ROVANIEMEN

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Toripuistikko 5-7, 3. krs, 96200 Rovaniemi

Puh. 020-798 4012 Fax: 020-798 4099

etunimi.sukunimi@redu.fi

**VARAOSALIIKE
Jänkä Joonas**

Torikatu 1 Lieksa

Puh. 013-525 805

Ilmoita vapaista toimitiloista Imatran seudulla
kehitysyhtiön nettisivuilla - maksutta.

Ota yhteys puh. (05) 235 2220

www.kehy.fi

Hyvää Joulua

o afn Rauma

KAUPUNKIELÄMÄÄ VUODESTA 1442

www.rauma.fi

Teksti: Arto Lehtosalo
Kuva: Hanski Hoo

Helsinki-Vantaan rajatarkastusyksikkö

Suurin ja kaunein!

Kansainvälisten rajanylityspaikkojen sarjassa on vuorossa Helsinki-Vantaan rajatarkastusyksikkö, joka on ylivoimaisesti Suomen suurin kansainvälinen rajanylityspaikka.

Helsinki-Vantaan rajatarkastusyksikön voidaan katsoa aloittaneen toimintansa 1.7.1997 jolloin ensimmäiset 10 rajamiestä siirtyi lentoasemalle Poliisin alaisuuteen, joka siihen asti oli hoitanut rajatarkastukset. Tasan vuotta myöhemmin tehtävät siirtyivät kokonaisuudessaan Poliisilta Rajavartiolaitselle. Henkilöstöön kuului tuolloin 50 rajavartiomiestä ja tuolloin suoritettiin matkustajille ainoastaan tulo-tarkastuksia. 1.7.1999 aloitettiin lähtötarkastusten suorittaminen jolloin henkilöstömäärä oli jo kohonnut 89 henkilöön. Neljä kuukautta tästä eteenpäin oli henkilöstön määrä kasvanut jo sataankymmeneen. Maaliskuun 25. päivänä 2001 alettiin soveltamaan Schengenin sopimusta ja tuolloin kirjavahvuus oli 120. Tällä hetkellä yksikössä työskentelee 186 henkilöä, joista n. 40 on kursseilla ja virkavapailla.

Suurin osa henkilöstöstä työskentelee rajatarkastustehtävissä, joka onkin Suomen vilkkaimmalla ylikulkupaikalla ymmärrettävää. Matkustajamäärät kasvavat kovaa vauhtia ja sitä mukaa ruuhkat lisääntyvät. Parhaimmillaan aikataulujen mukaan voi mennä yli 2000 matkustajaa tunnissa yli Schengenin ulkorajasta. Tämän vuoden aikana koko lentoaseman matkustajamäärä on jo n. viisitoista miljoonaa. Suuri osa näistä matkustaa Schengenin rajojen sisäpuolella, mikä asettaa haasteita myös rajavalvonnan

osalle. Ulkomaalaisvalvontaa suoritetaan päivittäin myös Schengen terminaalissa. Suurin osa rajatarkastajien työajasta kuluu passintarkastuskopissa istuen. Tulolinjastoja on kaksi ja lähtölinjastoja yksi. Tulolinjastolta löytyy myös automaattinen rajatarkastuspiste, josta voit lukea tarkemmin edellisestä Rajaviestistä. Lisäksi suoritamme tarkastuksia liikelentoterminaalissa, jonne saapuu ja josta lähtee yksityiskoneita. Lentoasemalta löytyy myös VIP-tilat, joissa käymme tarkastamassa mm. valtiolivierailuilla käyviä valtion päämiehiä, yms silmäätekeviä.

Kaikenlaisia kansalaisia kaikenlaisista kansallisuuksista

Pelkästään kopissa istumista työ ei kuitenkaan ole ja tämän puolesta kertovat tapahtuma tilastot. Lokakuuhun mennessä tänä vuonna oli lentoasemalta käännytetty 222 matkustajaa, turvapaikanhakijoita oli ollut 139 kappaletta, viisumeita oli myönnetty 1401 kappaletta, sakkoja kirjoitettu 240 kappaletta, henkilötuntomerkkejä otettu 855:ltä henkilöltä ja muita viranomaisen päätöksien täytäntöönpanoja oli tehty 351 kappaletta. Kaikki edellä mainitut tapahtumat ovat vuosi vuodelta olleet noususuhdanteisia kasvavasta matkustaja määrästä johtuen. Pelkästään Aasian liikenne on kasvanut viimeisen vuoden aikana 18%.

Helsingin kautta kulkee lyhin reitti Aasiaan, matkustitpa sitten Euroopasta tai Yhdysvaltojen keskipisteen itäpuolelta. Eri kansalaisuuksia on tarkastuksissa valtavat määrät, joka asettaa rajatarkastajalle lisää haasteita asiakirjojen tunnistamisen suhteen. Asiakirjojen tunnistamisessa koppimiehet saavat tarvittaessa asiantuntija apua asiakirjatutkintaryhmältä, jossa työskentelee maamme karkiosajia asiakirjatutkinnan saralla.

Muutoksen tuulet puhaltavat

Helsinki-Vantaan lentokenttä laajenee kokoajan matkustajamäärien nousupaineiden alla. Uutta terminaalialue rakennetaan parhaillaan ja sen valmistuttua myös nykyiseen non-Schengen terminaaliiin aletaan tekemään valtaisa muutostyötä, joka vaikuttaa myös meidän toimintaamme lentokenttäympäristössä. Rajatarkastuslinjastot vaihtavat paikkaa, ja samalla saadaan toivottavasti uusia ergonomisempia passintarkastuskoppeja. Tulevaisuudessa myös automaattisten rajatarkastuslinjastojen määrä tulee kasvamaan. Schengen-alue on jatkuvassa myllerryksessä, ja mitä isommaksi se laajenee, sen suuremmaksi kasvaa myös Helsinki-Vantaan rajatarkastusyksikön vastuu Schengenin ulkorajan vartijana.

Imatran Rengas ja Autotarvike Oy

Poltinkuja 6, 55100 Imatra
Puh. 05-4364515

www.venajaseura.com

SEO SALLAN AUTOHUOLTO KY

Savukoskentie 13, Salla
Puh. 016-831 060

Koillismaan Kuljetus Oy

Varikkotie 2, 93600 Kuusamo
Puh. 0400-280 421

Puunkorjuu Junkkarit Oy

Siikarannantie 17, Suomussalmi
Puh. 0400-261 425

JK Juusto Kaira Oy

Kitkantie 110, Kuusamo
Puh. 08-562 1300
www.juustokaira.fi

Kuljetusliike Kahelin Oy

Hoilolantie 176, Värtsilä
Puh. 013-629 177

TJ-CENTER OY KEMPPAISEN AUTO

Kettukalliontie 15, Kajaani
Puh. 08-614 0464

Kattoliike Katman Oy

Teollisuustie 18, Rovaniemi
Puh. 016-425 5100

MOTOAJO Oy

Hernelahdentie 11, Nurmes
Puh. 013-461 600

Kuntokeskus BODY-CENTER

Puh. 08-613 1696, Kajaani
www.bodycenter.cc

Kemin Ajotilaus Oy

Puh. 020-710 9490, Kemi
www.ktk-kemi.fi

KARELIAN SÄHKÖ OY

Ukkolantie 15, Joensuu
www.kareliansahko.fi

Hautaustoimisto ja Kukkakauppa Tolvanen Oy

Kauppakatu 53, Lappeenranta
Puh. 05-453 0568, faksi 05-453 0566
Päivystys 0400-253 983

John Deere Forestry Oy

Joensuun tehdas

Rovaniemen Yleinen Arkkitehtitoimisto Oy

Veitikantie 24-26 B 30, Rovaniemi
Puh. 016-344 341

Vauhdin voimalla eteenpäin

”Tämä on se homma, jonka osaan kaikkein parhaiten”

Aki Karvonen kuului noin kymmenen vuoden ajan Suomen hiihtomaajoukkueeseen, jolloin hän viiletti ladulla sellaista vauhtia, johon ei moni suomalainen tai ulkomaalainenkaan pystynyt. Myös Juha Mieto joutui tunnustamaan nuoren rajamiehen ensimmäisen kerran paremmakseen jo vuoden 1981 SM-kisojen pikamatkalla.

1980-luku oli Akin menestyksen aikaa. Tällöin hän saavutti olympia- ja MM-tasolla kuusi arvokisamitalia, sekä 14 SM-mitalia henkilökohtaisilla matkoilla ja viesteissä. Ura oli komea, mutta jotakin jäi saavuttamatta – kultamitali kansainvälisistä arvokisoista.

Aki Karvonen palveli Rajavartioliaktoksessa vuodesta 1978 lähtien tämän vuoden syyskuun alkuun, jolloin siirtyi 51-vuotiaana eläkkeelle. Koko rajamiehen työura viime vuosien lyhyitä komennuksia lukuun ottamatta vierähti Ilomantsissa.

Pohjois-Karjalan rajavartioston henkilöstölehdessä – Sillä Rajalla – haastattelussa kesällä 2002 Aki kertoo Topi Ylä-Monoselle, että hän haaveilee voivansa joskus olla kuten Vaahteramäen Eemeli – saisi voleskella kiireettömästi puu-ukkoja.

Nyt kun eläkekuukausia on takana reilut kolme, on aika kysyä Akilta, ovatko nuo haaveet toteutuneet?

- Eivät ne tuossa muodossa ole toteutuneet. Silloin kun Topi teki sitä juttua, elettiin aika hektistä aikaa tämän yrityksen kanssa. Silloin aika meni hyvin tarkkaan näiden voideasioiden ympärillä ja kaipasin silloin sellaista täydellistä rauhoittumista.

- Tämän jälkeen me luovuttiin Vauhdista ja sitten vapaa-aika oli todella vapaata.

Ski wax Vauhti

Vauhdin perinteikästä suksivoidetta on tehty Suomessa jo vuodesta 1937 lähtien. Tähän voidebisnekseen Aki tuli mukaan vuonna 1991 kun aktiiviura oli päättynyt, mutta jo sitä ennen häntä kosiskeltiin mukaan.

- Olin silloin jo Vauhdin tallissa ja kisa-matkalla kuljin Harjavallan ohi. Aulis Tolsa ehdotti, että osta tämä firma, hän ei enää jaksa tätä jatkaa. Myös voiteet olivat jääneet jo jonkin verran kehityksen jälkeen. Tässä vaiheessa en rojhennut vielä tarttua tilaisuuteen. Seuraava tarjous oli sitten vuonna 1991, jolloin olin juuri lopettanut aktiiviuran ja Aulis tarjosi yritystä Turusen Toivolle (Future). Hän puolestaan ehdotti minulle kimppeä ja niin me sitten ostettiin

Karvosilla on yhteistä taivalta yli 30 vuotta.

Vauhti puoliksi.

- Nopealla aikataululla lähdettiin liik-keelle ja tällöin oli tiedossa, että ostettiin vanhentunut voidemerkki. Olin itse ollut kymmenen vuotta maajoukkueessa ja tiesin tarkalleen, minkälaisia voiteita tarvittiin. Tämän johdosta meillä oli kiire ostaa ensinnäkin ”fluoripaketti” ja luoda nykyaikainen verkosto. Tähän kuvioon kuului myös yhteistyö VTT:n kanssa.

- Tällä tavalla mentiin eteenpäin vuosia ja alkoi vain tuntua siltä, että hommia on liian paljon. Vuonna 2002 päätettiin myydä oma osuus Vauhdista Turuselle. Kehitys meni kuitenkin sitä rataa, että reilu vuosi sitten Topi alkoi hyytyä ja tarjosi sitä jälleen meille. Hetken Vuokon kanssa mietittiin ja tehtiin ostopäätös. Tällä hetkellä paluu ei ole hetkeäkään kaduttanut.

Vauhti sai tänä kesänä uudet toimitilat Pamilonkadulta Joensuusta. Aki ja Vuokko Karvonen omistavat yhtiöstä puolet ja toisen puolikkaan omistaa Mika Matikainen, joka asuu Lahdessa ja työskentelee päätoimisesti Luhdalla. Mika on myös yhtiön

toimitusjohtaja ja Aki puolestaan hallituksen puheenjohtaja. Akin vaimo, Vuokko hoitaa toimistorutiinit ja Jaana Hassinen toimii vientiasistenttina. Pakkaamossa käy tilapäistä työvoimaa avustamassa lähetyksiä maailmalle ja Karvosten tytär Terhi vastaa tuotteiden pakkausten ulko-asun graafisesta suunnittelusta.

Itse suksivoiteen valmistus on sitten se liikesalaisuus. Voiteiden koostumuksesta on perillä Akin lisäksi vain voidetta valmistava henkilö. Yhtiön liikevaihto on reilut miljoona euroa vuodessa. Viime kaudella Vauhdilla on ns. tallihiihtäjiä noin 80.

Paremminkin tämä voitelu sujuu kuin rajamiehen työ

- Voitelu on kiinnostanut koko oman hiihtouran ajan, jopa niin paljon että ainoastaan kerran voiteli sukset arvokisoissa joku muu kuin minä. Vieressä katsoin kun Kuntolan Esko teki työtä ja annoin tarkat ohjeet kuinka sukseni voidellaan. Omasta mielestäni minulla on vahva tietämys vo-

ideasioista. Jos jonkun, niin tämän minä hallitsen, kun olen sitä pikkupojasta lähtien tehnyt ja ollut mukana valmistuksessa ja tuotekehittäelyssä.

Viimeiset talvet ovat olleet vähälumisia. Tämä on vaikuttanut merkittävästi kaikkien hiihtovälineiden kauppaan, näkykö tämä myös voidevalmistajalla?

- Sillä tavalla ei ole vaikuttanut. Se riippuu vähän siitä, mihin voidefirma on painostanut. Meillä on painopiste huippuhihdossa ja valtaosa (90 %) tuotteista menee kilpahiittäjille tai aktiivikuntoilijoille. Meillä on vähän tuotteita, jotka ovat tarkoitettu massoille. Jos tulee huono hiihtotalvi, niin se vaikuttaa juuri tähän ryhmään eniten.

- Sen verran esim. viime talvi vaikutti, että nousu pysähtyi. Me ollaan saatu sen verran vientiin tuotteita enemmän. Pahimmat kilpailijat Suomessa ovat Rex ja Start. Ulkomailla on sitten omat kilpailijansa. Tärkeimmät vientimaat ovat pohjoismaat ja Venäjä.

Veikko Ahonen tärkeä tuki

Oman hiihtouransa aikana Akiille oli selvää, että valmentajaa hänestä ei koskaan tule, vaikka antoikin veljensä tyttärelle jonkin aikaa harjoitteluohjeita. Parhaimmillaan Nina ylsi nuorten MM-kisoissa neljänneksi.

- Olin itseni valmentaja ennen Ilomantsiin tuloa, ja nuoruusvuosina mulla oli omat vahvat mielipiteet. Sitten tuli mukaan Ahosen Veikko. Hän oli valmentajana lähinnä keskustelukumppani, yhdessä pohdittiin,

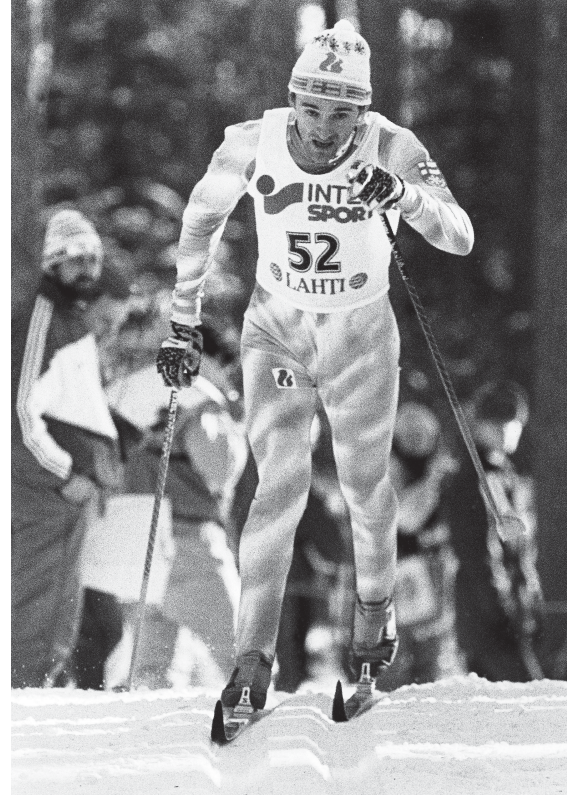
mitä voitaisiin tehdä. Ei ole olemassa sellaista valmentajaa, joka voi tietää mitä sen urheilijan sinä päivänä pitää tehdä. Kyllä se urheilija oppii itse tulkitsemaan kehoaan ja tekemään päätökset lopulta itsenäisesti, minkälaisen harjoitteen tekee. Joskus se päätös piti tehdä hyvinkin lyhyellä ajalla, esim. kesken lenkin, jos tuntui siltä että tätä ei pidä tehdä tällä tavalla. Vastaavasti jos on jokin kevyt harjoitus ja nyt on se paikka koventaa harjoitusta, niin se pitää uskaltaa silloin tehdä. Tämä on mielestäni perusasia, joka pitää hallita menestyäkseen kilpailijana. Eli urheilijan pitää kasvaa siihen mittaansa, että voi itse ottaa vastuun harjoittelusta ja valmentaja tukee sitä. Hyvä valmentaja tekee itsensä tarpeettomaksi.

- Ahosen Veikolla oli merkittävä panos Ilomantsin hiihdon menestykseen. Eläkkeelle jäätyään hän muutti Keuruulle, jossa ei ollut mitään hiihtotoimintaa. Nyt siellä on loistavat hiihtopaikat ja he isännöivät viime talven SM-kisoja. Ei varmaan mene yhtään pieleen, jos sanon että Veikon ansiosta, sanoo Aki.

Vapaa-aikaa liikunnalle

Joensuun seutu sai marraskuun puolenvälin jälkeen ensilumen ja hiihtokausi pääsee pikkuhiljaa käyntiin. Millainen on sitten hiihtäjä Aki Karvosen tuleva talvi?

- Olin reilun viikon Levillä ja olen hiihtänyt jo nyt enemmän kuin monena talvena. Tästä on tulossa ennätystalvi kilometrien suhteen sen jälkeen kun lopetin aktiivi-

Aki Karvonen Lahden MM-kisoissa vuonna 1989 (Lehtikuva).

uran. Nautin tästä eläkkeellä olosta vaikka olenkin yritystoiminnassa. Tulen ottamaan sen vapaa-ajan tästä liikunnalle. Itse asiassa, joka kerran kun olen hiihtämässä, mulla on jotakin testattavaa. Meillä on yksi pitovoidesarja, joka tuodaan markkinoille joulukuun alussa ja olin sitä testaamassa Levillä Lehtisen Keijon kanssa.

- Painoa on tullut aika paljon lisää, silloin aikoinaan olin niin laiha, että taisi näkyä vain korvat rautakangin takaa. Kun valmistauduttiin Sarajevon olympialaisiin, niin Kuutsan Immolla oli sellainen teema, että harjoitellaan itsemme jäniskoirakuntoon. Leireillä oli tiukka painonseuranta jatkuvasti ja painoin silloin viimeistyleirillä 67 kg. Kisoihin mennessä annoin painon sitten nousta 70 kiloon. Nyt painan reilut 10 kg enemmän.

- Pitäkää huolta fyysisestä kunnosta, sanoo Aki terveisinä kaikille rajamiehille.

Muistelus

- Sarajevon esikisoissa 1983 hiihdettiin 30 km, aikamoisessa myrskyssä, nollakelissä alkoi ukonilma. Lumi lensi ihan mahdottomasti aukeilla ja viittojen mukaan piti mennä. Olin ainut suomalainen joka hiihti loppuun, muut keskeyttivät.

- Kurjen Joelin opetus piirinmestaruusviestissä on myös jäänyt mieleen. Huonossa kelissä hänellä ei ollut vetohaluja ja hän jäikin sitomaan monon nauhoja joten jouduin vetämään. Lopussa sitten Joel paineli ohi.

Aki ja Vauhdin voiteita.

Kuljetusliike Kai Toropainen Oy

Kultasirkankuja 1, Joensuu
Puh. 0400-852 042

Rakennus P Jokelainen Oy

Kossankuja 5, Rovaniemi
Puh. 045-111 6880

RUOKOLAHDEN KUNTA

56100 Ruokolahti
Puh. 05-26911
www.ruokolahti.fi

Itä-Suomen Toimistoratkaisut Oy

Moisionkatu 1, Lieksa
Puh. 013-255 660
www.cbc.fi

Rovaniemen I APTEEKKI

Rovakatu 27, Rovaniemi
Puh. 016-312 005

Levi-Rakennus Oy

Aittatie 8 B, Rovaniemi
Puh. 016-311 717

PALVELEVA KUKKAKAUPPA Kiteellä ja Tohmajärvellä RATILAINEN KY

Kiteentie 4	Kirkkotie 1
82500 KITEE	82600 TOHMAJÄRVI
Puh. 013-225455	Puh. 013-225855

Siivousliike Hel-Jo Ay

Puh. 050-561 5740
Kotka

LIEKSAN I PIETARI-APTEEKKI

Pielisentie 30, Lieksa
Puh. 013-521 003

pietari.apteekki@apteekki.net
www.pietariapteekki.fi

TURUN YLIOPISTO
MERENKULKUALAN KOULUTUS-
JA TUTKIMUSKESKUS

- * koulutus- ja konferenssipalvelut
- * tutkimus- ja asiantuntijapalvelut

p. (02) 281 3300 <http://mkk.utu.fi>

RAJASEUDUN KALA OY

Metsätähdentie 13, Onkamo
Puh. 013-628 149, 0400-801 652

Kaivinkonepalvelu Timo Lehto Oy

Mäkimiestenrinne 24, Rovaniemi
Puh. 0400-690 247
www.kaivinkonepalvelu-lehto.com
kkp.lehto@pp.inet.fi

RAKENNUSLIIKE MUSTONEN OY

Nurmes

Lappeenrannan Rakennuslasi Ky

Kaakkoiskaari 1, Lappeenranta
Puh. 05-620 1700

Valtimon Sähkötyö Oy

Porokyläntie 30, 75530 Nurmes
Puh. 013-450 505, 0500-372 823

LIPERIN KUNTA

PL 20, 83101 Liperi
Puh. 013-686 511, fax 013-651 327
www.liperi.fi

Hyvää Joulua! Kelloliike R. Laitinen

Kuusamontie 14, Salla
Puh. 016-831048

Enon kunta

Kunnantie 2, 81200 ENO
Puh. 013-7671
www.eno.fi

Eskelinen Seppo Oy

Piimäjärventie 71, Tolosenmäki
Puh. 0400-276 331, 013-424 758

ENERKEM OY

Moreenitie 1, Kouvola
Puh. 05-321 2215

Eristysliike Laihanen Oy

Viistokatu 5, Lappeenranta
Puh. 05-416 3705, 0400-570 041, 0400-658 379

Niskan Auto Oy

Vuoksenniskantie 111, Imatra
Puh. 05-433 3733

Hyvää Joulua! Vaalimaa Trading Oy Kellosalmen Lohi Oy

Tillintie 140, Virolahti
Puh. 05-353 0015, 0400-670 888

HOLLMING OY

KCL
re-inventing paper

Oy Keskuslaboratorio - Centrallaboratorium Ab
Tekniikantie 2, PL 70, 02151 ESPOO
Puh. 020 7477 100, Faksi (09) 464 305
www.kcl.fi

Ilomantsin ev.lut seurakunta

Virasto
ma-pe 9-15, p. 0400-364 200
Diakoniatoimisto
ma-ti 9-10, p. 040-545 4977,
0400-234 964
Koivukuja 1, 82900 Ilomantsi
ilomantsin.seurakunta@evl.fi

Abso-Muovi Oy

PL 1, 20761 Piispanristi
Puh. 02-242 1538

Kuusamon Autosähkö- ja Raskasosa Ky

Ouluntie 32, Kuusamo
Puh. 08-852 2002
www.autonosa.com

Hyvää Joulua!
HOTEL
Julie
Vierustie 3
013126311
80710 LEIMO
la: 0131263 1122

Ivalon Lasi- ja puutuote

PL 103, 99801 Ivalo
Päivystys puh. 0400-277 035, 016-661 242
www.ivalonlasi.fi

BOSCH

Invented for life

Turvallisuutta, johon voit luottaa.

www.boschsecurity.com/fi

Veken vinkit voiteluun

Ylirajavartija Veikko "Veke" Oja valottaa voitelun saloja Rajaviestin lukijoille. Lapin rajavartioston tilannekeskuksessa tilannekeskusupseerina työskentelevän Veikon omiin hiihtomeriitteihin kuuluu vuoden 1991 SM-kisoissa saavutettu 15 km:n pronssimitali vapaalla tyyllillä. Toki mies oli ollut useita kertoja kärkitaistoissa aiemminkin.

Veikon lopetettua hiihtouransa häntä pyydettiin Puolustusvoimien hiihtoryhmään voiteli-jaksi. Maajoukkueen huoltoryhmän vetäjän pyynnöstä ensidebyytti maajoukkueetasolla tapahtui Ramsaun MM-kisoissa vuonna 1999. Samaisissa kisoissa Mika Myllylä otti kolme kultaa ja yhden hopean. Alkuajat maajoukkueen noin kymmenen hengen voiteluryhmässä Veikko toimi yleismiehenä. Torinon Olympialaisiin "voitelu-uransa" lopettaneen Veikon vastuualueena olivat viimeiset vuodet toimia kolmimiehisen pitoryhmän vastaavana, jonka tehtävänä oli testata ja vastata "pitotälin" tekemisestä ja sen toimimisesta kisan alusta loppuun saakka.

- Tämä toteutettiin yleensä niin, että yksi mies saattoi hiihtää kisaladuilla ihan kisan alkuun saakka ja kertoi radiopuhelimen välityksellä tuntemukset voiteiden toimimisesta ihan loppuun asti", Veikko kertoo.

- Mitä vaikeampi keli, sitä paremmin menestystä tuli", Veikko jatkaa.

- Sattuihan sitä epäonnistumisiakin joskus, kuten Salt Lake Cityn Olympialaisissa naisten 30 km meni ihan penkin alle", Veikko muistelee.

Seuraavilla ohjeilla on kuitenkin syvän kokemuksen rintaaantä, sillä tuskin miestä olisi pidetty maajoukkueessa useita vuosia ilman kovaa työasennetta ja ammattitaitoa myös voitelun saralla.

Miten aloitteleva kuntohihtäjä valitsee oikeanlaisen suksen?

Perinteisen suksen valitseminen on tarkempaa kuin luistelusuksen, sillä jo 5kg painoero voi tehdä perinteisestä suksesta huonon hiihtää, mutta luistelusuksessa se ei vielä vaikuta niin olennaisesti. Suksen valinnassa kannattaa luottaa osaaviin myyjiin. Tärkeää on kertoa tarkasti millaisen hiihtotyylin omaa, sillä perinteisen suksen valintaan vaikuttaa myös tyyli.

- Mikäli hiihto on enemmänkin hissukseen menemistä ilman kunnon potkuja, kannattaa valita "löysempi" suksi, Veikko kertoo.

Löysempi tarkoittaa sitä, että perinteisen suksen voidepesä ottaa latuun kiinni kevyemmällä potkulla kuin normaalilla valintatavalla testattu suksi. Suksien pituudet menevät kutakuinkin niin, että perinteisen sukset ovat n. 20 cm hiihtäjää pidemmät ja luistelusukses noin 5 cm hiihtäjää pidemmät.

Siklaus. Huomaa sormien paikka ohjurina.

Veikko suositaa suoraan kilpasuksien osaa. Vaikka ne ovatkin yhtä kalliit kuin koko hiihtopaketti, kilpasuksien ominaisuudet säilyvät useita vuosia lähes samanlaisina, jos muistaa säilyttää sukset oikein. Ei missään nimessä varaston katon rajassa peltikaton alla, sillä liian lämmin säilytyspaikka voi pilata suksien muodot ja tehdä ne keltomiksi hiihtää.

- Säilyttäkää sukset viileässä kesän yli, perunakellari on loisto paikka, Veikko nauhaa. Suksipaketeissa Veikko ei poikkea kannastaan vaan vakuuttaa, että mieluisampaa on hiihtää kunnon välineillä.

- Kun jakaa suksien hinnan 10 vuodelle, eivät vuosikustannukset kovin korkeaksi nouse, toteaa Veikko.

Mieluimmin voi vaikka vuokrata tai lainata suksia ensin, jos haluaa kokeilla hiihdon sopivuutta omaksi harrastukseksi, sillä halvalla paketilla mahdollisuus myönteiseen hiihtokemukseen voi olla jopa toivotonta.

Perinteisen suksen voitelu ja miten se tehdään?

Pitovoitelu aloitetaan pitoalueen karhentamisella. Hierrä hiekkapaperilla pitoalue karheaksi esim. pienin pyörivin liikkein. Tärkeintä on, että alueesta tulee karhea. Laita leveää maalarinteippiä pitoalueen molempiin päihin rajoittimiksi pitoaluetta rajaamaan, jolloin lopputulos on siistimpi.

(Kaupasta ostettuihin ja siellä testattuihin suksiin kannattaa laitattaa merkit pitoalueen rajoiksi vedenpitävällä tussilla suksien reunoihin, se helpottaa. Toimittajan huomio.) Ensimmäinen voidekerros on pohjavoide jota saa kaupasta ihan sillä nimellä. Voidetta lämmitetään joko kuumailmapuhaltimella/föönillä tai silitys/voiteluraudalla ja loppu levitys tehdään korkilla. Hieman lämpimän pohjavoiteen päälle laitetaan ensimmäinen kerros pitovoidetta ja tasoitetaan korkilla.

Pohjavoiteen jäähtymistä ei tarvitse odottaa. Sama toiseen sukseen. Laita tämän jälkeen kelivoidetta 4-5 kerrosta/suksi niin että voidetta on selvästi suksen pohjassa. Jokainen kerros tasoitetaan korkilla.

Pitovoiteen valinnan nyrkkisääntö: Voide valitaan vähintään 5 astetta lämpimämmälle kelille kuin mitä ilman lämpötila! Esimerkki: Ilma -7, vanha lumi. Pitovoidepurkin kyljessä lukee 0 - -2 astetta. Toimii!

- Ilman kosteus vaikuttaa myös voiteen valintaan. Kun aurinko paistaa tai on selkeää, ilma on kuivaa. Mikäli sataa tai on pilvistä, ilma on kosteaa. Mitä kosteampaa ilma on, sitä pehmeämpää eli lämpimämpää pitovoideita pitäisi käyttää, Veikko valistaa.

Mikäli pitoa ei tahdo näistä huolimatta löytyä, laita pitovoidetta paksumpi kerros. Jos sekään ei vielä auta, pitoaluetta voi jatkaa suksen kärkeä kohti. Missään nimessä pitovoidetta ei tulisi olla kantapään alla eikä varsinkaan siitä kohti suksen kantaa. Aloitelevan tai kuntohiittäjän purkkiarsenaaliin riittää yksi pohjavoide ja korkeintaan 4-5 pitopurkkia. Niillä pärjää hyvin.

Pitovoiteen lisäksi tarvitaan luistovoidetta

- Luistovoiteen laitto tapahtuu samalla tavalla niin perinteiseen kuin luisteluskukseenkin. Erotuksena on, että luistovahaa ei tietenkään laiteta pitovoiteen päälle, Veikko naurahtaa.

Vahaa levitetään suksen pohjaan sulattamalla joko vanana tai tippoina silitys/voiteluraudalla sille alueelle johon se kuuluu ja sen jälkeen tasoitetaan raudan avulla. Luisteluskuksessa vaha laitetaan koko pohjaan ja perinteisessä pitoalueen molemmin puolin. Anna suksen jäähtyä huoneenlämpöiseksi

Veikko Oja.

ennen kuin siklaat ylimääräisen vahan pois niin tarkoin kuin voit. Harjaa metalliharjalla muutama veto kärkeä kantaan päin, harja aina samoin päin. (Kannattaa piirtää suuntanuoli harjaan). Jatka harjaamista nylonharjalla, sillä voi harjata molempiin suuntiin. Siitä lähetään, että liikaa ei voi harjata. Pölyt voi pyyhkiä vaikka vanhoilla sukkahousuilla (löytyyköhän tätä niksipirkasta?) Luistovahana Veikko suosittelee vähäfluorista vahaa. Uuteen sukseen ei saa laittaa ensimmäisenä silikonipohjaista vahaa, sillä se estää vahan imeytymisen suksen pohjaan. Ensimmäistä kertaa käytössä oleviin suksiin kannattaa toistaa luistovoiteen laitto 3-4 kertaa ja mieluiten pehmeällä vahalla, esimerkiksi violetti on hyvä. Suksilla voi toki lähteä suoraan ladullekin, mutta luistoa niistä tuskin löytyy.

Luistovoiteiden värit menevät seuraavasti: Vihreä, sininen, violetti, punainen ja keltainen, joista vihreä on kovin vaha ja keltainen pehmein. Kuntohiittäjä pärjää helposti kahdella eri luistovahalla, kovemmalla ja pehmeämmällä.

Mikä on liisterin salaisuus?

- Liisteriä pelätään monesti kuin ruttoa ja aivan turhaan, Veikko tokaisee.

Liisteriä käytetään siinä vaiheessa kun purkkivoiteesta loppuu tehot, pääsääntöisesti silloin kun latu on jäänyt tai aivan vesillä. Liisterin laitossa lähdetään pitoalueen karkentamisesta samalla tavalla kuin toimittiin purkkivoiteen kanssa. Muista rajata teipillä pitoalueen rajat. Pohjaliisteriä laitetaan tipoitain pitoalueelle, lämmitetään ja levitetään korkilla tai raudalla. Henkilökohtaisesti Veikko suosii korkkia. Seuraavaan kerrokseen tulee violetti liisteriä. Violettiä sen vuoksi, että se tulee pitämään varsinaisen pitoliisterin kiinni suksessa. Ilman violettiä pitoliisteri ei tule pysymään paikallaan, vaan löytynee suksen kannasta jonkun kilometrin päässä. Liisteriä laitetaan tipoitain ja lämmitetään puhaltimella ja levitys tapahtuu peukalolla, pienin pyöriin liikkein. Pitoliisterinä Veikko käyttää esimerkiksi punaista liisteriä, jonka sekaan hän laittaa hieman (1/5 osaa punaisesta) Universal-liisteriä tekemään "tällistä" hiukan liukkaamman. Nämä levitetään samoin kuin violetti liisteri. Liisteriä pitää olla joka kerroksessa siten, että koko pitoalueella on sama määrä. Kuntohiittäjä selviää 4 liisterituubilla.

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Perustarvikkeita voiteluun.

Rottasotaa Onttolassa

- Talvi 1948–49 Onttolan varuskunnassa oli ankea. Vanhaan puukasarmiin oli ehdettu yli sata asevelvollista ja ruokatarjonta oli riittämätöntä nuorille miehille. Varsinkin niille, jotka yrittivät harjoitella ja urheilla kuuden kuukauden palvelusaikana, muistelee hiljattain 80 vuotta täyttänyt Lauri Piironen.

Laurin kotipaikka oli tuolloin Värtsilässä. Maatalon poikana hän toi kotoa lomalta tullessaan evästä, sitä myös vanhemmat lähettivät säännöllisesti. Ajan hengen mukaisesti paketti tasattiin aina kaveriporukan kesken. Huonoista majoitusolosuhteista johtuen ruokapaketeista pyrkivät osille myös kutsumattomat vieraat.

- Olin viikonloppuna vapaalla ja hiihdin sunnuntaina Tohmajärvellä 50 kilometrin kilpailun. Saapuessani puolen yön aikaan kasarmille ilmoitti alikersantti minulle, kun olet ollut lepäämässä viikonlopun, saat jatkaa loppuyön apupäivystäjänä.

- Vein kotoa saamani vielä lämpimän lihakun repussa pesutuvan yhteydessä olevaan säilytyskaappi ja ryhdyin valvomaan päivystäjänä. Aamuyöllä ajattelin viedä evästä päävartiossa oleville vartiomiehille ja menin pesuhuoneeseen. Kuulin

heti, että kaapista kuuluu kovaa vikinää. Rotat olivat tehneet betonilattiaan reiän ja olivat tehneet selvää lihakukostani, että vain pohja oli jäljellä. Tämän jälkeen rotat lähtivät kaapista pyrkimään takaisin reiän kautta rakennuksen alle turvaan ja niitä oli kymmenittäin.

- Meitä oli koko koulutuksen ajan opetettu vain hyökkäämään, ei perääntymään. Aloin tehdä suunnitelmaa, miten tässä nyt hyökkättäisiin. En tehnyt huoneeseen valoja ja hiivin sukkasillani noin puolen metrin korkeudella olevan hyllyn alle, jossa reikä oli. Syöksyin pitkälleni hyllyn alle ja löin nyrkin reikään, johon oli paljon pyrkijöitä. Sitten aukaisin reiän päällä olevaa nyrkkiä sen verran, että rotta sopi tulemaan. Puristin sitä keskeltä kiinni ja iskin pää edellä betonilattiaan. Heittelin sitten rotan raadot kasaan pesutuvan betonilattialle.

- Rystyset purivat ja vasen käsi meni verille. Puoli tuntia taisteltuani rotan tapossa luin saaliin. Siinä oli kasassa 139 rottaa ja jätin ne siihen lattialle. En yöllä ilmoittanut siitä kenellekään ja ajattelin mitähän tästä seuraa.

- Aamulla tuli päivystävä upseeri komppaniaan ennen herätystä. Hän oli käynyt tarkastuskierroksellaan pesutuvassa ja nähnyt öisen saaliini. Seuraavaksi hän antoi herätyksen koko komppanialle ja huusi: "Kuka PERKELE on hakenut kaatopaikalta rottia säkillä".

- Minun piti ottaa syy niskoilleni ja näytin herroille miten rotat olivat hyökänneet eväsrepulle ja minun piti tehdä vastaisku, jossa lopetin hyökkäävän lauman viimeistä päätä myöten. Seuraavaksi komppanian päällikkö luutnantti Laine sanoi, että nyt Piironen saa viikon kotiloman tästä rottien hävityksestä.

- Näissä rakennuksissa rotat olivat lähes jokapäiväisiä tuttuja. Illalla saattoi tuvan ovelle ilmaantua kymmenenkin rottaa jonossa. Jotkut ampuivat niitä kolojen aukolle kiväärillä räkäpääpatruunoilla metrin päästä silmille.

Tämmöiset olivat olot siihen aikaan, mutta kukaan ei kannellut majoitusolosuhteista ja tämä pitäisi muistaa nykyisinkin, muistuttaa Lauri Piironen.

Lauri Piironen laskee naapurinsa Seppo Mielosen kanssa siikaverkkoja Kaitalampeen Värtsilän Kaustajärvellä. Rajavyöhyke kulkee rannassa oikealla ja vain 200 m päässä on rajavartioston Kukonkaulan partiomaja.

Miten saadaan voide pohjasta?

No esimerkiksi näin; siklillä ylimääräiset voiteet pois, voiteenpoistoainetta joko suoraan liisterin päälle tai karhunkielelle. Karhunkielellä hiertämällä pyörivin liikkein irrotetaan voide pohjasta ja imukykyisellä, nukkaamattomalla paperilla tai kankaalla loppuvoiteet pyyhitään pois.

Mitä tarvitaan voiteiden lisäksi?

Sikli, korkki, kuumailmapuhallin, fööniäkin voi käyttää, voitelurauta tai vanha silitysrauta, voiteenpoistoainetta ja karhunkieltä/pesu-

tyynyä. Siklissä olisi hyvä olla pyöristetty kulma olaksen aukaisemista varten tai olaskikli/puikko. Metalliharja ja nylonharja, jos vain yksi niin sitten nylonharjallakin pärjää. Nukkaamatonta kangasta tai paperia.

Veikon kokemusta pikavoiteista tiedustelllessani hän ilmoitti että ei sellaista juurikaan omaa. Teippi toimii tietyissä keleissä hyvin, mutta ei sekään autuaaksi tekevä ole. Veikon mielestä on parempi opetella perusvoitelun niksit, joilla pärjää hyvinkin monissa keliolosuhteissa. Entä milloin on kaikista vaikein saada hyvä pito suksiin?

- Silloin kun ladun korkeuserot ovat suuret ja ilman lämpötila on lähellä nollaa. Alhaalla

voi olla plussaa ja vesikeli, ylhäällä kuiva lumi ja pakkasta. Silloin lähdetään siitä että voide ei saa jäätyä. Kompromisseja jos joudutaan tekemään, niin silloin voidellaan ylemmän kelin mukaan, on Veikon vinkki

Rajaviesti kiittää Veikkoa hyvistä ohjeista ja toivottaa onnea Napapiirin 60 km:n hiihtoon, johon voitelumestari on kuntoilumielessä kaavailut osallistuvansa. Ehkäpä muitakin Rajaviestin lukijoita näkyy samalla matkalla?

Voiteluvinkkejä voi katsoa myös netistä, mm. www.vauhti.fi ja sieltä oikeasta reunasta Voitelukone auttaa niin harrastajaa kuin kilpahihtäjääkin (Toim. huom.)

Mökkinen 13, 81700 Lieksa, Puh. 013-4177410

**Mukana arjessa ja juhlassa
Lieksan seurakunta**

SILVA Shipping

Syväsatama - 64260 Kaskinen
Puh. 0207-801 800, Fax. 0207-801 890
e-mail: agency@silvashipping.com

**RAKENNESUUNNITTELU
PERTTI JÄÄSKELÄINEN KY**

Turku

NIKLA SHIPPING OY LTD

UKKOSKIMIES

Ratakatu 37-39, Lappeenranta, Puhelin (05) 6129 000, ma-pe 9-18, la 9-15
www.urheilukoskimies.fi

Shell Kuhmo

Kainuuntie 122
88900 Kuhmo
Puh. 08-652 0411

**Valokuvaamo Studio
JAAKKO REPO Ky**

Parikkala - Simpele
Puh. 040-554 0625

Hyvää Joulua toivottaa

**Porin satama -
Port of Pori**

Merimieskatu 17, 28800 Pori
Puh. (02) 621 2600, fax (02) 621 2630
http://www.pori.fi/port/index.html

ARRAK Arkkitehdit Oy

Unioninkatu 45 B 42, 00170 Helsinki
www.arak.com

KESKI-KARJALAN PUU

Kangasvaarantie 380, Tohmajärvi
Puh. 050-536 7782

terho.liimatainen@kkp.inet.fi

• saha- ja höylähirsitavaraa • höylähirsimökit •
wc:t • huvimajat • saunat • yms.

Rakennusliike Halonen Oy

Akkoniementie 4,
88600 Sotkamo
Puh. (08) 666 0466

FY-COMPOSITES

www.fy-composites.com

Konetyö Lassi Malinen T:mi

Kangaskatu 14, 88600 Sotkamo
Puh. 0440-380 150

Kaivuutyö - Maanrakennustyöt

Sukevan vankila

PL 2, 74345 Kalliosuo
Puh. 010-368 7100

RAUTJÄRVEN KUNTA

Simpeleentie 12, 56800 Simpele
Puh. 05-687 211, www.rautjarvi.fi

TAKSI

Tuula Pelkonen

Kangaslammentie 70, 82360 Onkamo
Puh. 0400-279 499

VETTÄ PORAKAIVOSTA
 ympäri vuoden, ympäri Suomen
 ★ Porakaivot vesitakuulla
 ★ Maalämpökaivot
 ★ Vesipumput asennettuna
Porakaivo-pojat Ky
 Riikolantie 326 Tohmajärvi
 p. (013) 626 622, 050 567 0003, 050 567 0001

Koneliike Korteniemi Oy

Vapaudentie 6, Rovaniemi
 Puh. 020 743 3570

Järnefeltintie 8, Tohmajärvi
 puh. 013-223 103
 myynti@jetmikro.fi
 Avoinna arkisin 9.00–17.00

Sammonkatu 13, Kajaani
 Puh. 029 086 4940

Itähuolinta Oy

Kauppatie 4 A, 82675 Niirala
 Puh. 013-285 170, fax 013-285 711
 itahuolinta@kolumbus.fi
- RAJAPALVELUT -
Toivotamme Hyvää Joulua!

Värisisustajat Oy

Kasarminkatu 12, Kajaani
 Puh. 08- 614 1595

SISTOSEN KULJETUS OY

Viehkanpääntie 245, 82350 Tikkala
 Puh. 0500-272 814
 jouni.sistonen@sistosenkuljetus.fi

Kivimantsi Oy

Kalevalantie 50 A 6, Ilomantsi
 Puh. 013-883 140

ENON SEURAKUNTA

Yläpappilantie 1, 81200 Eno
 Puh. 013-761 210
 www.enonseurakunta.fi

Kiteen Pienkonehuolto

Sumpputie 2, Kitee
 Puh. 0500-486 329

KUORMAUS- JA KULJETUSLIIKE J. PARVIAINEN

Porthanintie 5, Tohmajärvi
 Puh. 050-377 9618

KITEEN TURVALLISUUSPALVELU KY

Arppeentie 3, Kitee
 Puh. 040-750 6757

Hyvää Joulua! ÄMMÄN ERÄURHEILU OY

Kiannonkatu 1, Suomussalmi
 Puh. 08-711 338

Laitoshuolto T:mi T. Ryynänen

PL 181, 80101 Joensuu
 Puh. 040-549 8261

Nordic Lan & Wan Communication Oy

Outokummun Varaosa Ky

Kiisukatu 2, Outokumpu
 Puh. 013-555 535

SLMV:n komentaja vaihtui

Nykyinen vartioston komentaja Kommodori Matti Möttönen siirtyi isoon E:hen 1.12.2008 ja tilalle astui Komentaja Markku Hassinen.

Komentajan vaihdostilaisuus järjestettiin 25.11.2008. Paikan päälle oli kutsuttuna SLMV:n työsuojeluorganisaatio, sekä yhteistyökumppaneita mm. Poliisista.

Vasemmalla SLMV:n uusi ja oikealla vanha komentaja.

*Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta 2009 kaikille
Rajaviesti -lehden lukijoille!*

Toivottaa Rajavartioliitto

Kysymysten rajamaille

- 1) Kuinka paljon Iranissa on asukkaita?
- 2) Koska vietetään Ruotsin kansallispäivää?
- 3) Koska Venäjällä vietetään kansanyhtenäisyyden päivää?
- 4) Kuka on kirjoittanut kirjan Kwaijoen silta?
- 5) Missä osoitteessa sijaitsee Rajavartiolaistoksen esikunta?
- 6) Minä vuonna rajavartijoista tuli vakinaisia virkamiehiä?
- 7) Minä vuonna toimirahajärjestelmä lakautettiin?
- 8) Minkä niminen oli ensimmäinen rajakoira RVL:ssä?
- 9) Kuka kolminkertainen olympiamitalisti kaatui talvisodassa?
- 10) Kuka suomalainen sotilas tunnettiin lempinimellä valkoinen kuolema?

10) Tarkka-ampuja Simo Häyhä

9) Pikaluistelijä Birger Wasenius

8) Caesar

7) 1995

6) 1984

5) Korkeaavuorenkatu 21, 00131 Helsinki

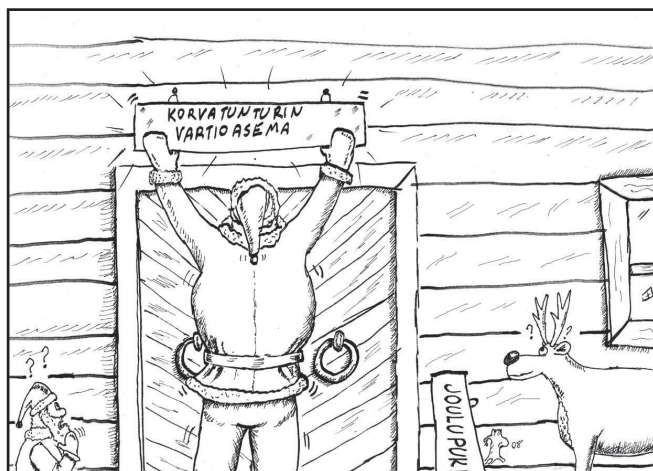
4) Pierre Boule

3) 4.11.

2) 6.6.

1) 68,7 miljoonaa

Helmi ja Hevi

Takomo Ikonen Oy

Varkaudentie 91, Risti
Puh. 013-647 291
www.takomoikonen.fi

Erikoishammasteknikko Erkki Immonen

Hyttilänkatu 4, Lieksa
Puh. 013-521 507

Lehtosen Liikenne Oy

Teollisuuskatu 6, Joensuu
Puh. 013-224 493

RAUTAÄSSÄ

Välitie 2-4, Nurmes
Puh. 010-480 7700

Idän Revontulet Oy

Kitkantie 37 A 4, Kuusamo
Puh. 0400-610 860

Autokorjaamo Rasepi Oy

Revontulentie 20, Kuusamo
Puh. 0400-905 047
www.rasepi.fi

Otanmäen Apteekki

Vuorimiehentie 6, Otanmäki
Puh. 08-688 6160
Vuolijoen sivuapteekki 08-688 6165

TLM-Palvelut Oy

Kaamostie 3, Kuusamo
Puh. 08-851 1526

Loka-Auto RISTO LAURONEN

Ilomäentie 1 B, Ilomantsi
Puh. 0400-377 188

Kajaanin Autokoulu

Lönnrotinkatu 6, Kajaani
Puh. 08-612 0555

Kajaani – Paltamo – Sotkamo

Betonivalmiste H. Reinikainen Ky

Pitkämäentie 42, Nurmes
Puh. 013-461 690

MJK Transport Oy

Varsapolku 18, Kajaani
Puh. 0500-282 009

Multifungo Oy

Pekka Huurinainen

Henrikintie 6, Ilomantsi
Puh. 040-727 9841

Rautia Öystilä Oy

Energiate 1, Lieksa
Puh. 040-710 1100

Eurovan Oy

Jokiranta 28, Lieksa
Puh. 0400-572 204

Niskan Hammas Oy

Vuoksenniskantie 90, Imatra
Puh. 05-473 4420
Koskenparras, Imatra
Puh. 05-476 1321

Antenniasennus Mikkola Ky

Niinimäentie 24, Imatra
Puh. 040-705 4285

Noljakan Kiinteistöhoito Ari Karhunen Ky

Talvipäiväntie 1 B 17, Joensuu
Puh. 0400-576 375

B-M Service Oy

Kilikuja 2, Imatra
Puh. 045-638 1237
www.bmservice.org

Tilitoimisto Joensuun Laskenta Oy

Torikatu 9 A, Joensuu
Puh. 010-387 8300

LVIK-Insinööritoimisto TERMOINS Oy

Koskenparras 8, Imatra
Puh. 020-743 3770

Maansiirto- ja Soraliike M. Levy Oy

Tiaisenkatu 34, Joensuu
Puh. 0400-375 838

Joutsenon Kirjakauppa

Keskuskatu 7, Joutseno
Puh. 05-453 4554
www.joutsenonkirjakauppa.com

Pikakuljetus Rova- niemi Oy

Kairatie 63–65, Rovaniemi
Puh. 016-312 020

***Hyvää Joulua!* Pielisen Pesupiste Ky**

Kerantie 20, Lieksa
Puh. 013-521 933

Kuusamon Autokoulu Oy

Ouluntie 15 A, Kuusamo
Puh. 050-588 1255

Pauli Kuokkanen Oy

Aholantie 10 A, Valtimo
Puh. 0500-218 034

Kuljetusliike M. Alanen Ky

Kalattomantie 49, Outokumpu
Puh. 0400-776 493

Koneurakoitsija Seppo Luukkonen

Linnansuontie 65, Imatra
Puh. 0500-655 757

J. Kaivola Oy

Polvitie 3, Joutseno
Puh. 0500-150 191

Peltisepänliike Joel Saumakate Oy

Rekkatie 11, Joensuu
Puh. 013-126 332

Systeemitase Oy

Kirkkokatu 10 A, Kotka
Puh. 05-218 6545

Heikko riistavuosi

Kuten edellisessä numerossa kerrottiin, maan riistatilanne on joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta pitkäaikaisten vaihtelusklienkin mukaan lähes aallonpohjassa. Tätä kirjoitettaessa tilanne on todettu myös käytännössä, mikä näkyy muun muassa siten, että joillakin alueilla on ollut vaikeuksia jopa peijaishirven saamisessa.

Vaikka tilanne ei pitänyt tulla kenellekään yllätyksenä, se on silti saanut monen eränkävijän tai alan yrittäjän alahuulen mutrulle. Liike-elämästä tuttu sanonta - tyhjästä on paha nyhjästä – pätee eräasioissakin, sillä jonkinlaista tulovastuutaan siltäkin odotetaan.

Vaikka asian syitä on pohdittu useampaankin otteeseen, ei lisä liene silti pahitteeksi. Perimmäisiä syitä tilanteeseen on kaksi, eli ympäristötekijät ja metsästyspaine, joskin niihin kumpaankin sisältyy melkoinen joukko lisätekijöitä, joista kaikista ei olla edes selvillä. Kolmas osasyllinen on riistakantojen luontainen kannanvaihtelu, joka näkyy selvimmin metsäkanalintujen ja jänisten vuotuisissa lukumäärissä.

Ympäristötekijöistä ylivoimaisesti merkittävin on nykyaikainen tehometsätalous. Viime aikojen laajamittaiset päätehakkuut aina kantojen repimistä myöten eivät liene jääneet keneltäkään huomaamatta. Kun tähän lisätään niiden myötä tihenävä metsäautotie- ja ajouraverkosto, niin ei tarvitse ihmetellä jos riista kaikkoo. Huomattava tekijä on myös alati kasvava liikenne, joka verottaa etenkin jäniskantoja lähestulkoon saman verran kuin varsinaisen metsästyskin.

Luontaisen kannanvaihtelun ohella riistaeläinten määrään vaikuttavat myös sääolosuhteet, jotka eivät tänä vuonna olleet kovinkaan suosiolliset. Ainakin voisi olettaa, että kylmänkosteaa kesä vähensi

aikuisiksi selviävää poikaskantaa, koska niillä ei ollut kuoriutumisaikaan soveliaita saaliseläimiä (=hyönteisiä) riittävästi tarjolla.

Toki syytä on metsästäjissäkin. Tästä on osoituksena hirvimäärien aaltoilu laidasta toiseen, joka osoittaa, että metsästäjille uskottu kannansäätely ei vielä kukaan oikein toimi. Toisin sanoen liipaisinsormea tulisi hellittää ennen kuin kannat putoavat niin alas, ettei kenelläkään ole enää metsästettävää.

Tämä taustaksi sille, että metsästysseurojen tulisi panostaa entistä enemmän riistanhoitotyöhön. Esimerkkinä voisi mainita Pohjois-Savon riistanhoitopiirin, jonka alueella harrastettu jänisten tehovuokinta on tuottanut todella hyviä tuloksia. Toisaalta etenkin erämatkailuyritykset voisivat lisätä tarhattujen riistaeläinten määrää (fasaani, peltopyy), mikä suuntaisi metsästyspainetta enemmän peltoriistan suuntaan. Meillä uutta, mutta muualla Euroopassa jo pitkään todellisuutta.

Erämiehen sydäntalvi

Loppiaiselta alkava sydäntalvi eli niin sanotut härkäviikot ovat monessa monessakin mielessä hiljaista aikaa. Monen voimavarat ja kukkaronkin tyhjentänyt joulu on takana ja edessä pitkä juhlaton ja samalla vuoden kylmin aika. Se on omiaan passivoimaan myös harrastustoimintaa, joihin eränkäyntikin on jo pitkään luettu.

Näin ei kuitenkaan tarvitse olla. Nykyaikaiset varusteet mahdollistavat erällisten harrastusten jatkamisen ankarissakin olosuhteissa, jos siihen muuten riittää intoa. Toki se vaatii hieman enemmän viitseliäisyyttä ja varusteisiin panostamista kuin muina vuodenaikoina, mutta sekin on viime kädessä vain järjestelykysymys – ei missään nimessä este.

Ensisijaisesti ankarimman sydäntalven aikana tulisi panostaa riistanhoitoon, kuten ruokintapaikkojen ylläpitoon sekä ketun ja pienpetojen metsästykseseen. Toisaalta monen riistalajin metsästysaika jatkuu läpi sydäntalven, joista esimerkkeinä mainittakoon metsäkauris, jänis ja villisika, pohjoisen riekkokajheista puhumattakaan. Vaihtoehtoja siis löytyy, jos vain haluaa niitä käyttä.

Mateen yöpilkintä on eräs erikoisimmista eräharrastuksista, jota kannattaa kyllä kokeilla.

Talvinen eränkäynti tarjoaa ilman saalistakin hienoja luontoelämyksiä.

Kalastus painottuu vahvasti jään alta verkotukseen, joka voi antaa sydäntalveläkin kohtuullisia saaliita – tai useimmiten olla antamatta. Myös pilkkirintamalla sydäntalvi on hiljaista aikaa, joskin siitäkin on sanottava, että yrittänyttä ei laiteta.

Varsinaisena kalastuskauden avauksena pidetään yleensä tammi-helmikuun vaihteessa alkavaa matikankutua, joka saa pyyntimiehet jo sankemmin joukoin liikkeelle. Vanhan kansan mukaan made-rysat piti asettaa pyyntiin Heikiltä (19.1.), jonka tietämissä kutu alkaa, ja Paavalina (25.1.) rysät olivat jo painavia eli niissä oli saalista. Pätee yleisesti ottaen edelleen, joskin kutuajan alku voi hieman vaihdella vesistön laadun ja sen maantieteellisen sijainnin mukaan. Niinpä kutu voi alkaa maan eteläosissa hieman edellä mainittua aikaisemmin ja maan pohjoisosissa vastaavasti hieman myöhemmin.

Hieman luotaantyöntävästä ulkonäöstään huolimatta made on erittäin maukas keittokala, joten sen saamiseksi kannattaa nähdä hieman vaivaakin. Ja jos haluaa kokeilla varsinaista extremeä, niin öinen madepilkintä jos mikä on sitä parhaimmillaan.

Eräilijän vuodenvaihte

Jaksoon kuuluvat joulun- ja uudenvuodenpyhät, jolloin viimeistään on aloitettava riistan ja pihalintujen talvirokinta, mikä sopii koko perheenkin yhteiseksi harrastukseksi. Toinen huomioitava seikka on kulloinenkin jäätilanne, jonka suhteen on syytä olla aina varuillaan. Suotavaa on antaa myös Ahdin ja Tapion välle säällinen joulurauha, sekä huolehtia heti vuodenvaihteen jälkeen vuotuisten erälupien uudistamisesta. Muita muistettavia asioita ovat:

- * kaikkien sorsa- ja merilintujen sekä haahkan, meri-, metsä- ja kanadanhanhen, nokikanan ja lehtokurpan metsästysaika päättyy koko maassa joulukuun loppuun,

- * metsäaurista saa metsästää syyskuun 1. päivän alusta tammikuun loppuun lukuun ottamatta Askola-Pukkilan, Multian, Myrskylä-Artjärven ja Suolahden-Sumiaisten riistanhoitoyhdistyksiä, joiden alueella metsäauris on rauhoitettu,

- * valkohäntä-, kuusi- ja metsäpeuraa saa metsästää riistanhoitopiirin luvalla syyskuun 27. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * oravaa saa metsästää koko maassa joulukuun alusta tammikuun loppuun,

- * villisikaa saa metsästää koko maassa kesäkuun alusta helmikuun loppuun, ei kuitenkaan naarasta, jota porsaavat seuraa,

- * fasaania, metsäjänistä ja rusakkoa saa metsästää koko maassa syyskuun alusta helmikuun loppuun,

- * ilvestä saa metsästää MA 28 §:n mukaisella riistanhoitopiirin luvalla joulukuun alusta helmikuun 28. päivän loppuun, ei kuitenkaan pennullista naarasta,

- * riekon ja kiirunan metsästys ja ansapyynti on sallittu Inarin riistanhoitoyhdistyksen alueella tammikuun alusta helmikuun loppuun sekä Enontekiön ja Utsjoen riistanhoitoyhdistysten alueella syyskuun 20. päivän alusta maaliskuun loppuun,

- * riistanhoitopiirin luvalla tapahtuva hallin metsästysaika päättyy joulukuun loppuun,

- * näätä ja kärppä saa metsästää koko maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * sutta saa metsästää poronhoitoalueella riistanhoitopiirin luvalla lokakuun alusta maaliskuun loppuun, ja muualla maassa MA 28 §:n mukaisella riistanhoitopiirin luvalla marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * kanadanmajavaa saa metsästää koko maassa ja euroopanmajavaa riistanhoitopiirin luvalla elokuun 20. päivän alusta huhtikuun loppuun,

- * piisamia saa metsästää koko maassa lokakuun alusta toukokuun 19. päivän loppuun,

- * koko jakson ajan saa metsästää kettua, tarhattua naalia, supikoiraa, minkkiä, hilleriä ja mäyrää.

Luettelossa ovat muuttuneet metsäauriin rauhoitusalueet sekä riekon ja kiirunan metsästysaika Inarin riistanhoitoyhdistyksen alueella. Edellä mainitut metsästysajat eivät koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädöksensä. Paikalliset riistanhoitopiirit ja -yhdistykset sekä metsästysseurat voivat lyhentää kyseisiä metsästysaikoja, asettaa saalisrajoituksia tai kieltää kokonaan jonkin riistalajin metsästyksen. Näistä on oltava selvillä ennen metsästyksen aloittamista.

Toivotan lopuksi kaikille palstani lukijoille Rauhaa Joulua ja saalisrikasta Uutta Vuotta.

Kokonaisuuden hallinta varmistaa turvallisuuden.

Toteutamme asiakkaillemme tietotekniikasta, turvateknologiasta ja henkilökohtaisesta läsnäolosta koostuvia kokonaisratkaisuja. Kutsumme niitä asiakaskohtaisiksi turvaverkoiksi.

ISS Security Oy

Puhelin 0205 159 090 ■ www.iss.fi

Troil Marin

Troil Marin Oy, Wavulinentie 4, 00210 Helsinki, Finland. Puh. +358 9 682 3180
fax +358 9 6823 1811 e-mail: info@troilmarin.fi www.merikartat.fi

Toivelahjalista Joulupukille

Hyvä Joulupukki, ajattelin kirjoittaa sinulle koska pian on jouluku, ja siellä Korvatunturilla on jo varmaankin melkoinen vilinä menossa. Olen ollut mielestäni kilttinä koko vuoden ja työnikin olen hoitanut aina parhaani mukaan. Myös lähin esimieheni huomioi tämän tänä vuonna ja kehityskeskusteluiden arvioinnissa hän jopa korotti minun pisteytystä 0,1:llä. Se ei kylläkään oikeuttanut palkankorotukseen mutta olipahan ainakin kaunis ele. Mutta juuri siksi toivoisinikin että edes sinä muistaisit minua pienellä lahjalla. En pidä itseäni materialistina joten en toivo mitään tavaraa, vaan toiveeni kohdistuvat muihin asioihin. Tämä saattaa kuulostaa sinusta Joulupukki aika kummalta mutta tiedäthän, että aina rikkautta ei mitata materialistisilla asioilla. Usein kalleimmat asiat eivät itsessään maksa mitään kuten esim. terveys tai ystävyys.

Tiesitkö Joulupukki että myös minun työpaikkani sijaitsee lähellä rajaa kuten sinunkin kotipaikkasi Korvatunturi. Minä olen kylläkin töissä täällä huomattavasti etelämpänä mutta olen joskus nähnyt kuinka sinun pienet tonttuapulaiset matkaavat pohjoista kohti. Itse asiassa matkustaminen liittyy siihen minun lahjatoiveeseeni.

Katsos meidän työpaikka on ollut muutoksen kourissa jo aina-kin viimeiset kymmenen vuotta. Joka vuosi kun johtajat millä tahansa portaalla vaihtuvat niin aina on uusia haasteita edessä. Ja jolleivät he keksi muutettavaa niin silloin ylemmältä taholta keksitään jotain supistettavaa, säästettävää tai muuten vain muutetaan muuttamisen ilosta. Minua sapettaa koko homma ja varmuudella uskallan sanoa että niin montaa minun työkaveria-

kin. Voisi sanoa kuten eräs kunnanvaltuustoon pyrkinyt ehdokas vaaliteemassaan että: "Kehityksen kehittäminen on lopetettava!". En tiedä pääsikö hän valtuustoon mutta ongelmallisinta meidän työpaikallamme on se, että me ei voida valita päättäjiä ja esimiehiämme äänestämällä vaan he pulpahtavat milloin mistäkin uusine kehitysehdotuksineen.

Uskotko Joulupukki että minua tällainen iankaikkinen muutok- sessa oleminen alkaa tympimään pidemmän päälle ja uskoisin, että tympii kaikkia muitakin minun työkavereitani. Aina puhutaan työnrasittavuudesta silloin kun yhdelle miehelle on kasautunut liikaa töitä, mutta minun mielestä työn rasittavuudeksi voidaan laskea myös se että, koko ajan saa miettiä ja murehtia sitä onko sinulla työpaikkaa ja jos on niin missä. Mietityttää jos tuleekin pakkosiirto etelään, niin miten silloin vaimon ja perheen käy. Saako vaimo töitä etelästä, saanko talon myytyä jonka tänne olen rakentanut ja millä hintaa, miten lapset reagoivat muuttoon, kuinka pärjäämme ilman ystäviä ja sukulaisia, kestääkö liittomme ja entä jos tuleekin ero! Tuskin sinustakaan ja tontuista olisi mukavaa jos sinun Korvatunturiasi oltaisiin harva se vuosi siirtämässä milloin Nakkilaan ja milloin Rymättylään.

Parahin Joulupukki, minun ainut joululahjatoiveeni on että sinä veisit aimo säkillisen viisautta, rohkeutta ja ymmärtämystä meidän uudelle johtajalle.

Rauhaisaa Joulun aikaa toivoo Valtakunnan vahtikoira!

YKSI YÖ JA TUHAT TARINAA VANTAALLA

Sokos Hotel Vantaa on viihtyisä hotelli Tikkurilan sydämessä. Hotelli tarjoaa viihtyisien huoneiden lisäksi runsaasti kokous- ja saunatiloja eri kokoisille ryhmille. Hotelli on tunnettu myös kolmikerroksisena ruoan, juoman, musiikin ja iltaelämän keitaana.

TIEDUSTELUT JA VARAUKSET: Sokos Hotels Myyntipalvelu, puh. 020 1234 600, ma-pe 8-20, www.sokoshotels.fi

SOKOS HOTEL
VANTAA

Hertaksentie 2
01300 Vantaa
puh. 020 1234 618

SCANIA

www.scania.fi

LYNX- ja SKI-DOO -moottorikelkat

CAN-AM -mönkijät

Varaosat – Varusteet – Huollot

KOILLIS-MOTOR

Järvenpääntie 2, 93600 KUUSAMO

Puh. (08) 852 1855

**SEN MINKÄ MYYMME,
SEN MYÖS HUOLLAMME**

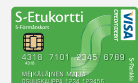

Pardian jäsenenä olet askeleen edellä odottamatonta.

Jos sinulle sattuisi jotain ikävää, tapahtuma vaikuttaisi koko perheeseesi. Taloudellisilta vaikutuksilta suojaudut oikein mitoitettulla henkivakuutuksella. Tarkista turvatasosi osoitteessa henkivakuutuskuntoon.fi

Liittosi on neuvotellut sinulle Ryhmäsampo Primus -henki- ja tapaturmavakuutuksen markkinoiden edullisimpaan hintaan. Keskittämällä vakuutuksesi Ifiin saat monia rahanarvoisia etuja.

Tutustu tarkemmin osoitteessa
if.fi/pardia tai soita 010 19 19 19.

Turvan myöntää Ifin yhteistyökumppani
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva

Nyt Bonusta Ifin
vakuutuksista!

[Signature]

Pasi Aho,
riskiasiantuntija

Ole huoletta. Me autamme.

www.if.fi Puh. 010 19 19 19

Me aikuiset ja esimerkkimme

Taas kerran tiedotusvälineet ja kahvipöytäkeskustelut tulvivat uutisia onnettomasta tapauksesta, jota kukaan meistä ei haluaisi omalle kohdalleen. Tekstaripalstoilla, yleisönosastoissa ja jopa uutisoinnissakin pääasiana tuntuu olevan syyllisen hakeminen. Syytöksiä pompautellaan kuin kumipalloa taholta toiselle ja jälkiviisuus loistaa joka puolella. Mutta aikaa ei voi kääntää taaksepäin, eikä tehtyä saa tekemättömäksi. Sisäasiainministerin eroaminen ei toisi kuolleita takaisin elävien kirjoihin, eikä estäisi seuraavia onnettomia toteuttamasta tappounelmiaan tavalla tai toisella. Tosiasia on, että meidän maailmassamme ihmisillä on yhä useammin paha olla ja jos vähäksi aikaa pysähtyy miettimään asioita, huomaa kyllä, mistä se johtuu. Maailma on kokenut perusteellisen muutoksen viimeisten vuosikymmenten aikana.

Lähdetäänpä purkamaan asioita taaksepäin: nuorilla ja lapsilla on enemmän mielenterveysongelmia ja aggressioita kuin aikaisemmin. Mietitään, mitä nämä lapset nykyisin tekevät valtaosan ajastaan: pelaavat tietokoneella tai pelikoneilla, surffaavat netissä, tuijottavat televisiota. Useimmat meistä tietävät, millaiset pelit ja ohjelmat ovat suurimmassa suosiossa. Kauhistuini itse joitakin vuosia sitten, kun kysäisin tyttäreltäni, että mikä peli se GTA on, jota hän käy pelaamassa serkkunsa luona ja sain kuulla, että siinä saa pisteitä varastamalla autoja ja tappamalla ihmisiä... ja tyttö oli tuolloin alle 10-vuotias. Asiasta keskusteltiin sen jälkeen varsin vakavaan sävyyn. Nykyisin tuo GTA taitaa olla ihan viattomimmasta päästä heti Teletappien mätikinnän jälkeen.

Miksi sitten lapset harrastavat tällaisia asioita? Mikseivät he tee mitään yhdessä perheensä kanssa, tai harrasta jotain järkevämpää? Asia taitaa valitettavasti olla niin, että vanhemmilla ei enää ole aikaa lapsilleen. Perheen elättäminen nykymaailmassa ei ole halpaa, joten on pakko käydä töissä. Työtahti taas on nykyisin suorastaan hektinen, joten päivät venyvät helposti pitkiksi ja useilla on lisäksi pitkä työmatka, jonka jälkeen ei ole enää voimia mihinkään harrastuksiin. Kuinka usein sitä sanookaan painokkaaseen sävyyn: "Kyllä minä nyt olen ansainnut tän kahvin (kaljan) ja hetken omaa aikaa lehden lukuun" ja vääntäytyy sohvalle jättäen omaan arvoonsa lapsen, joka kenties olisi halunnut kertoa jotain tapahtumia päivän ajalta. On helppoa ostaa lapsille kiintoisia pelejä, jotka pitävät heidät kotona rauhallisina ja vähentävät halua notkua kaupungilla ja päätyä huonoon seuraan. Lopulta asioista ei enää tulla puhumaan vanhemmille ollenkaan. Kuka arvaisi, että siinä joutuu nopeasti ojasta allikkoon. Kun sitten lomilla tai vapailla olisi aikaa

viettää perheen seurassa, huomaa tulevansa torjutuksi. On helppo ajatella, että kyseessä on vain nuoren itsenäistymisen tarve, kun ei vanhempien seura enää kiinnosta, mutta entäpä, jos kyseessä on muutakin?

Nykyinen maailmanmeno suosii omaan napaan tuijottamista tyyliin "heti mulle kaikki tänne nyt!". Meille tungetaan kaikkea mahdollista, mikä tekee elämämme helpoksi ja antaa meille aikaa *itsellemme*. Noin 40 vuotta sitten ei ollut tällaista hyödyketulvaa. Tavarain määrä alkoi kuitenkin dramaattisesti lisääntyä ja nuoret, töissä käyvät vanhemmat hukuttivat lapsensa kaikkeen, mitä itse olivat jääneet paitsi. Tuntui, että lapsen arvoa mitattiin kaikissa niissä hienoissa tavaroissa, jota hänelle pystyttiin hankkimaan. Samaan aikaan kylässäkäyntikulttuuri alkoi hiipua ja ihmisten välinen vuorovaikutus väheni. Jossain vaiheessa lähimmäisen huomioiminen ja ympäristöstään välittäminenkin pääsivät hukkumaan. Tämän mallin mukaan ovat kasvaneet näiden nykyajan elävien aikapommien vanhemmat.

Sanon, että lähimmäisen huomioiminen on päässyt hukkumaan ja se kuvaa tilannetta aika hyvin. Jos ajattelemme "vanhoja" aikoja, niin silloinhan naapurit olivat oikeasti tekemisissä toistensa kanssa. Käytiin kylässä, vaihdettiin kuulumisia harva se päivä ja huolehdittiin toisen poissa ollessa kukkien kastelusta ja postin kantamisesta ihan pyytämättäkin. Jos naapuria ei näkynyt jonain päivänä, niin mentiin käymään ja tarkastamaan, että kaikki on kunnossa. On vaikea osoittaa selkeää rajaa, milloin tällainen toisista huolehtiminen oikeastaan lakkasi. Selvää on, että varsin nopeasti tilalle tuli "en puhu, en kuule, enkä näe mitään" -ajattelu. Syyksi sanottiin, ettei haluttu toisten pistävän nokkaansa omiin asioihin, joten ei itsekään pistetä nokkaansa toisten asioihin. Jos toiselle tehdään palvelus, odotetaan aina, että siitä saadaan jonkinlainen palkkio tai vastapalvelus. Pyyteettömästi ei tehdä, eikä edes odoteta tehtävän mitään.

Yleinen asioista piittaamattomuus on suorastaan pelottavaa. Kärjistetyksi: Joku kanssa kulkija voi kuolla tielle, eivätkä ohikulkijat ole huomaavinaan, ettei vain joudu laatimaan mitään selvityksiä, tai ettei nimi tule mihinkään papereihin. Jos vielä vanhempi sanoo lapselleen, että ei mennä puuttumaan, ettei saada itselle hankaluuksia, niin lapsihan oppii nopeasti olemaan näkemättä kanssaihminen avuntarvetta. On aika miettiä, mikä on maailmassa oikeasti tärkeää? Me elämme tällä maakontilla yhdessä, halusimmepa tai emme ja se, minkä laatuiseksi tuon elämän teemme, on kiinni meistä kaikista. Pysähtykää hetkeksi miettimään,

millaisia tarinoita isovanhempanne tai heidän aikalaisensa ovat kertoneet lapsuudestaan ja nuoruudestaan. Heillä ei ehkä ollut paljon omaisuutta, mutta läheisyyttä heillä oli sitäkin enemmän. Vaikka tunteiden ilmaiseminen onkin aina ollut pannassa suomalaisessa perhekulttuurissa (tai ainakin se on ollut hyvin jäykkää ja pinnallista), niin teoilla ja toisista välittämällä on annettu silti elämään selvät rajat ja enemmän lämpöä, kuin nykyisin. Mutta aikaakin oli silloin eri tavalla kuin nyt.

Jos lapsi tulee koulusta kotiin ahdistuneena ja kouluun lähteminen on selvästi vastenmielistä, pitäisi vanhempien puuttua asiaan heti ja selvittää, mistä kiikastaa. Asia, joka vanhemmasta kuulostaa lähinnä naurettavalta, voi merkitä lapselle koko elämän suurista asioita. Sekä Jokelan, että Kauhajoen tapauksessa tekijä oli ollut koulukiusattu ja kerännyt kaiken vihan sisäänsä. Miksi? Jos kotona asioita vähätellään ja todetaan vain, että mitä sinä niistä välität, anna mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos, niin ollaan aivan väärillä urilla. Vaikka nuorten sanailu kuulostaisi aikuisesta ihan tyhjänpäiväiseltä, ei nuori kuule asioita samalla tavalla. On eri asia, jos kiusaaminen menee fyysiselle tasolle ja seurauksena on eriaisteisia näkyviä jälkiä tai jopa vammoja. Tällaisessa tapauksessa puuttuminen on niin opettajille kuin vanhemmillekin helpompaa, mutta miten vedetään raja sanallisen kiusaamisen ja hyvää tarkoittavan huulenheiton välille? Kiusaajan on helppo väittää kirkkain otsin vain pilailleensa ilman mitään tarkoitusta, mutta kiusattu tietää täsmälleen, mistä on kysymys. Eikä välttämättä uskalla sanoa sanaakaan kenellekään peläten, ettei häntä uskottaisi. Pitkään jatkuva henkinen kiusaaminen jättää syvemmät haavat kuin nyrkinisku tai potkiminen, vaikka ne eivät välttämättä näy päällepäin. Pahinta nykyaikana on, että kiusaaminen ei enää rajoitu pelkästään kouluaikaan, vaan sitä esiintyy enenevässä määrin työssäkin.

En ole mikään psykologi näistä asioista puhumaan; olenpahan vain tavallinen perheenäiti, joka katselee elämää ympärillään epäuskoisena ja tulevaisuutta peläten. Toivon vielä joskus tulevan ajan, että ihmiset voivat olla toisilleen ystävällisiä ja avuliaita ilman oman edun tavoittelua ja oudoksuvia katseita ympäristöstä. Muutos takaisin avoimuuteen on vaikea ja hidas, mutta ei mahdoton. Se on kiinni meistä jokaisesta. Annetaan lapsillemme terveitä esimerkkejä turvallisempaan tulevaisuuteen.

Sari Sutela

SEA GREEN

STEYR MOTORS. The art of Green Technology

100 % BIODIESEL YHTEENSOPIVUUS

MAAILMAN ENSIMMÄINEN
HYBRIDI MERIMOOTTORI

Moottori on mahdollista käyttää myös nykyisillä
biopolttoaineilla, kuten RME (rypsidyn metyyliesteri).
STEYR meridieselmoottorit ovat 100 %
yhteensopivia biodieseleille.

STEYR MONOBLOCK-moottorilla käytetään
vaativissa olosuhteissa maata, merellä ja
ilmassa. MONOBLOCK-rakenteessa kaikki ja
tärkeä ovat samalla valua joen kannen-
sävelletä ja kansipultteja ei tarvita.
Rakenteella säävuletaan yksinkertainen,
huoltotavarma ja kestävä merimoottori.

STEYR MOTORS
www.steyr-motors.com

STEYR-BUKH FINLAND
Tuomisentie 16
62300 HÄRMÄ

Puh: 010 774 5260
Fax: 010 774 5269
Email: info@steyr-bukh.com
www.steyr-bukh.com

Referenssiksi mm. ruopela pelastusvenästä, työvenästä ja monomastakäyttöä
<http://steyr-motors.com/applications/applications.htm>

www.finnlines.com

Moving - Your Way

Kolme uutta nopeaa ropax-alusta Finnlinesin liikenteessä

Ylitä Itämeri nopeasti ja mukavasti 27 tunnissa

Lähdöt Helsingistä klo 18:00.
Perillä Travemündessä
seuraavana päivänä klo 20:00.

Lähdöt Travemündestä klo 03:00.
Perillä Helsingissä
seuraavana päivänä klo 06:45.

Lisää kapasiteettia

Uusiin aluksiin mahtuu enemmän niin rahtia
kuin matkustajakin. Lisää kapasiteettia juuri
kaikkein suosituimpiin lähtöihin.

Finnlines

Kuljettamisen ammattilaissarjassa on nyt kolme kokoluokkaa.

Volkswagen-hyötyautomallisto tarjoaa onnistuneen ratkaisun eri kokoiisiin tarpeisiin. Jokainen kolmesta ammattilaisesta: Crafter, Transporter ja Caddy ovat tekniikaltaan edelläkävijöitä ja moottoreiltaan taloudellisia ja niiden arvo säilyy vuosia. Tervetuloa tutustumaan laajaan mallistoomme.

CarePort

Lisätietoja uudistetun palvelukonseptin sisällöstä osoitteesta www.careport.fi. CarePort-sopimuksen vuoden loppuun mennessä tehneille tarjoamme Talviajokoulupaketin.

Hyötyautot